

AMAFULÛLO

Enshokolezi oku citabu c'Amafulûlo

Amafulûlo kwo kuderha kufulûla erhi kumanyîsa akantu kafulike, kwo kubera ihwe. Ciri citabu cirimwo ebinwa by'okumanyîsa Yezu, ebinwa by'okucîmanyîsa kwâge. Ci ebyo binwa biri bya bulêbi; co cinarhuma ecitabu c'Amafulûlo cirhabà cirembu omu kucihugûla n'okucirhimanya bwinjà, bulya obulêbi bwâco burhayalagiri bunalimwo binji byaciyisha. Amafulûlo gayandikagwa na Mutagatifu Yowane, oku ngoma ya Domisiyano, mwâmi w'e Roma, hôfi h'omwâka gwa 95, erhi alulizîbwe oku cirhwa ca Patimosi - bilometro 70 kurhenga e Efezi - «erhi Luderho lwa Nyamuzinda n'obuhamîrize bwa Yezu birhuma» (1, 9). Eci citabu cizinda omu Bibliya buli bulêbi na buhamîrizi oku Nnâmahanga arhatwa omu muhigo gwâge. Erya Myanzi y'Akalembe, Nnâmahanga alagnyagya oku Iburha ly'Omukazi lyânacihime Shetani Njoka ya mîra (Murh 3, 15), yamâyûnjulira omu kuhimana kw'Omwâna-buzi (Maf 14; Maf 19—22).

EBIGABI BIRIMWO

Enshula-myanzi: cigabi 1, 1-20.

I. Amaruba oku Ekleziya nda z'omu Aziya: c. 2, 1—3, 22.

II. Obulêbi buyêrekîre olubanja luzinda: c. 4, 1—11, 19.

- III. Okulibuzibwa kw'Ekleziya n'okuhima kwa
Kristu: c. 12, 1—20, 15.
IV. Yeruzalemu muhyâhya omu bukuze
bw'empingu: c. 21, 1—22, 5.
Ishwinjiro: c. 22, 6-21.

Enshula-myanzi

¹ Okucîmanyîsa* kwa Yezu Kristu ahâbagwa na Nyamuzinda, mpu ayêreke abambali ebiri hôfi bibè. Ako kanwa akamanyîsa erhi arhumira omwambali Yowane malahika†.

² Naye Yowane ye wayishirig'ihamîriza oluderho lwa Nyamuzinda n'ebinwa bya Yezu Kristu, nk'oku anabwîne kwoshi.

³ Iragi lyâge owasoma n'owayumva ebinwa by'obu bulêbi, akanabishimba oku biyandisir-wemwo; bulya amango‡ gakola gali hôfi!

I. Yowane ayandikira Ekleziya nda z'omu Aziya

Omusingo

⁴ Yowane oku Ekleziya nda ziri omu Aziya. Enshôkano n'obuholo bimmugabirwe na Nyamubâho, ye wanayôrhaga ahabâ, ye wanish'iyisha, n'erya Myûka§ nda ebêra embere z'entebe yâge,

* **1:1 1, 1** Okucîmanyîsa: kumanyîsa erhi kufulûla akanwa kafulike. Kubera ihwe. Co citabu cirimwo ebinwa by'okumanyîsa ebifulike n'ebyâyisha. † **1:1 1, 1** Malahika: muganda ohêka omwanzi gwa Nyamuzinda. ‡ **1:3 1, 3** Amango gali hôfi: Olusiku lw'okugaluka kwa Mwâmi Yezu. § **1:4 1, 4** Eyo Myûka nda anabâ Mûka Mutagatifu, nshôko y'enshôkano nda; kandi erhi Bamalahika nda bakulu.

⁵ na Yezu Kristu, muhamîrizi w'okucîkubagirwa, Nfula y'abafîre, na Mwâmi mukulu w'abâmi b'igulu. Ayâgirwe mâshi Oyo orhuzigira anashuka ebyâha bîrhu omu mukò gwâge,

⁶ arhuyîmika anarhujira badâhwa b'Îshe Nya-muzinda! Kuli ye irenge n'oburhegesi emyâka n'emyâka! Amen.

⁷ Lâba oku ayishire omu bitù, na nt'isù lirhâmubonè, ciru n'abamutumirhaga; n'amashanja g'en'igulu goshi gâmulakira. Nêci! Amen!

⁸ Nie Alfa*, nie na Omega kwo Nyakasane Nyamuzinda adesire, Nyamubâho, owayôrhaga ahabà, n'owayish'iyisha, Ogala-byoshi.

Yowane arhumwa mpu ayandikire Ekleziya nda

⁹ Nie ono Yowane, mwene winyu, oshangîra ninyu amalibuko n'obwâmi, n'obuzibu muli Yezu, nabîre ndi oku cirhwa mpu co Patimosi erhi luderho lwa Nyamuzinda n'obuhamîrize bwa Yezu birhuma,

¹⁰ lwàli lwa Nyakasane, banacingurumana, nayumva izù linene, liri nka lya mushekera, lyayâkûza enyuma zâni, erhi:

¹¹ «Ebi wâbona, obiyandike omu citabu, onabirhumire ezi Ekleziya nda: Efezi, Simirna, Pergamo, Tiyatira, Sardi, Filadelfiya na Laodiceya».

* **1:8 1, 8** Alfa, yo mparafu ntanzi y'olufabè lw'ecigereki; na Omega, yo mparafu nzinda. «Nie Alfa, nie na Omega». kwo kuderha, erhi: «Nie murhanzi nie na muzinda»

12 Nanacihindamuka nti ndole eryôla izù lyakazâg'inderhesa. Erhi mbà namâhindamuka, nabona binâra nda bya masholo,

13 n'ekarhî k'ebyo binâra nda by'amasholo, nabona oshushire Mwene-omuntu, erhi ayambîrhe ecishûli, azongîze n'omukaba gw'amasholo omu cifuba.

14 Irhwe lyâge n'emviri zâge erhi biri byêru nka bwôya bwa cibuzi cêru, nka kula olubula luyôrha; amasù gâge erhi gali nka ngulumira ya muliro;

15 amagulu gâge erhi gashushire omulinga omu cibêye, n'izù lyâge erhi liri nka mululumo gwa mîshi manji.

16 Omu kuboko kulyo àli afumbasire nyenyêzi nda, n'omu kanwa kâge mwâli mudwîrhe mwany-onyôka engôrho ya môji abiri; n'obusù bwâge erhi budwîrhe bwalangashana nka kulyâla izûba lyabasha bwenêne limoleka.

17 Erhi mmubona, nacîrhimba aha magulu gâge, nâbà nk'ofîre. Anacimpumakwo n'okulyo kwâge, ambwîra, erhi: «Orhayôbohaga: 'nie Murhanzi, nie na Muzinda',

18 'nie na Nn'obuzîne'. 'Nal'infîre, 'lêro niono nkola nzîne kuhika emyâka n'emyâka'; 'n'enyigulo z'olufû n'ez'ekuzimu nie nzigwêrhe».

19 'Kuziga ebi wâbona, obiyandik'e: «ebiri buno n'ebyâbà enyuma ly'ebi».

20 Ihwe ly'enyenyêzi nda wabonaga omu kuboko kwâni kulyo n'ebinâra nda ly'eri: enyenyêzi nda bo bamalahika b'Ekleziya oku ziri nda, n'ebinâra nda zo Ekleziya nda.

2

Amaruba marhanzi mpu garhumwe e Efezi

¹ Malahika w'Ekleziya y'e Efezi omuyandikire, erhi: «Kwo adesire ntyâla olya ofumbasire nyenyêzi nda omu kuboko kwâge kulyo, okâyisha alâmbagira ekarhî ka binâra nda bya masholo.

² Ebijiro byâwe mbimanyire, oku oluha kwoshi n'oku ozibuha; mmanyire oku orhankahash'ilemba ababî, n'oku balya bacîderha ntumwa n'obwo barhalizo wabarhangwîre, washanga bali banywesi.

³ N'oburhwâli we nnabwo: wababîre buzira kurhama erhi izîno lyâni lirhuma.

⁴ Ci kwônene nkutumuzize kulya kubà walesire obuzigire wali ogwêrhe burhanzi.

⁵ Mâshi okengêre ngahi warhenzire wajà wahirima! Ocîyunjuze, onashubîre olugendo lwâwe lwa burhanzi*. Akabà nanga, nâkuyishira, nshegûle ecinâra câwe aha ciri, okabula bucîyunjuza.

⁶ Ci nkusîmira kulya kubà orhahimwa kushomba ebijiro by'abashimbûlizi ba Nikola†, nâni ntabikwirirwa».

⁷ Ogwêrhe amarhwîri ayumve oku Mûka abwîzire Ekleziya: «Owânahime, nayamulîse oku murhi gw'obuzîne bubà omu hantu h'amasîma ga Nyamuzinda».

Amaruba ga kabiri mpu gajè e Simirna

* **2:5 2, 5** Ekleziya y'e Efezi yo yali ekulîre ezabo omu Aziya. Bakabà barhaciyunjuzizi, Efezi yaheza obwo bukulu bwâyo, ciru enafanande. † **2:6 2, 6** Banyantwaza-kwâbo hakâg'ishimba engeso zirhali zo.

8 Malahika w'Ekleziya y'e Simirna omuyandikire, erhi: «Kwo adesire ntyâla Murhanzi na Muzinda, owabàga amâfà agal'inashubiramwo omûka.

9 Mmanyire amalibuko gâwe n'obukenyi bwâwe - ci oli muhirhi! - n'ebijâci ojâcirwa na balya bacîhamba mpu Buyahudi, n'obwo barhali bo, ci ndêko ya Shetani‡.

10 Orhayôbohaga ebi wayish'ibabala. Alà oku Shetani akol'ikwêba baguma muli mwe omu mpamikwa, mpu ammurhangule, mwanayûsa nsiku ikumi§ erhi kurhindibuka mudwîrhe mwarhindibuka. Ozibuhe, osêre kuhika okufà, nâni nayakuhe ishungwê ly'obuzîne».

11 Ogwêrhe amarhwîri ayumve oku Mûka a-bwîzire Ekleziya: «Owânahime, olufù lwa kabiri* lurhamujire kurhi».

Amaruba ga kasharhu mpu garhumwe e Pergamo

12 Malahika w'Ekleziya y'e Pergamo omuyandikire, erhi: «Kwo adesire ntyôla olya ofumbasire engôrho ya mwôji abiri.

13 Ntahabiri aha oyûbaka; ho entebe ya Shetani ebà. Izîno lyâni oligwêrhe buzibu, orhana-hakanaga bwanyêmêra, ciru na mwo zirya nsiku

‡ 2:9 2, 9 Abemêzi b'e Simirna bali bakenyi oku by'en'igulu, ci omu murhima bâli bagale, bulya obuzîne bwa Nnâmahanga bugandâzize muli bo. § 2:10 2, 10 Nsiku ikumi, kuli kuderha nsiku nsungunu. * 2:11 2, 11 Olufù lwa kabiri: okukwêbwa omu muliro gw'ensiku n'amango.

omuhamîrizi wâni w'okunali Antipa anigiragwa emwinyu, eyo munda Shetani ayûbaka†.

¹⁴ Ci kwônene ngwêrhe bityanguli nkutumuzize: eyo mwâwe ogwêrheyo abashimba enyigîrizo za Balamu, olyâla wayigîrizagya Balaka okuhira omurhego omu njira ya bene-Israheli, mpu balye enyama zarherekîrwe abazimu banahushe.

¹⁵ Na ntyo ogwêrhe nâwe abakulikira enyigîrizo z'abashimbûlizi ba Nikola.

¹⁶ Nêci, obâge waciyunjuza! Akabâ nanga, nkolaga nâkuyishira, ahôla mbalwîse n'engôrho y'ekanwa kâni».

¹⁷ Ogwcerhe amarhwîri ayumve oku Mûka abwîzire Ekleziya: «Owânahime, nâmuhe amâna‡ gafulisirwe, nnamuhè ehibuye§ hyêru hiyandisirwekwo izîno lihyâhya*, n'eryo izîno ntà wundi oliyishi aha nyuma ly'olihâbirwe».

Amaruba ga kani mpu gajè e Tiyatira

¹⁸ Malahika w'Ekleziya y'e Tiyatira omuyandikire, erhi: «Kwo adesire ntyâla Mugala wa Nyamuzinda, olya ogwêrhe amasù gali nka ngulumira ya muliro, n'amagulu gashushire amarhale».

¹⁹ 'Mmanyire olugendo lwâwe, 'obuzigire bwâwe', 'obuyêmère bwâwe', 'omukolo gwâwe

† 2:13 2, 13 Ecishagala ca Pergamo càli cishagala cirhanzi omu kushenga n'okuharâmya abazimu. ‡ 2:17 2, 17 Ago mâna bwo

Bukaristiya burhuhà obuzîne burhafà. § 2:17 2, 17 Ehibuye hyêru: obwêru co cimanyîso c'obuzîne n'obushagaluke, nalyo ibuye liri lya kuyandikakwo. *

2:17 2, 17 Eryo izîno lihyâhya liri lya kumanyîsa obwôhere buhyâhya bw'abâhimane. Omukristu arhabà muntu kwône, ci ashangîra obwôhere bwa Nyamuzinda muli Yezu Kristu.

n'obushiru bwâwe', ntanahabiri oku ebijiro byâwe binjà byajà byayûshûka'.

²⁰ «Ci kwônene nkugayire kulya kubà wayêmêrîre olya mukazi Yezebeli okâcîderha mulêbi-kazi', mpu arhebe bambali bâni anabayigîrize okuhusha n'okulya enyama zarherekîrwe abazimu».

²¹ Namuhîre amango nti abè acîyunjuza, ci arhalonza agokôle okuhusha[†] kwâge.

²² Alà oku nkola nâmubêza oku ncingo[‡], n'abîra bâge bahusha bo naye mbarhogeze omu malibuko manji, bakabà barhacîyunjuzizi ebijiro byâbo.

²³ N'abâna bâge§ boshi nâbayirha, bafè; ntyo Ekleziya zoshi zimanye oku nie Nyamuzinda oyishi ebiri omu nsiko n'omu mirhima; nanayish'ilyûla ngasi muguma muli mwe nk'oku ebijiro byâge binakwânîne.

²⁴ Ninyu mwe b'e Tiyatira, mwe murhabâmwo ebyo, mwe murhishi ago «mahwe ga Shetani»*, gwârhi bône, ntàmmubarhuze gundi muzigo;

²⁵ ci ehi mugwêrhe[†], muhigwârhe buzibu kuhika nyishe.

²⁶ Owânahime akanankolera bwinjà kuhika olusiku luzinda, nâmuhà obuhashe bw'okurhegeka amashanja:

[†] 2:21 2, 21 Okuhusha kuli kucirhenzakwo Nnâmahanga n'okushimba ebiremwa; kanji omu Ndagâno ya Mîra, kuli kuvuna irhegeko lirhanzi erhi erya kali-ndarhu. [‡] 2:22 2,

22 Amurhumire amalumwa n'endwâla. § 2:23 2, 23 abâna

bâge: Abashimbûlizi bâge. * 2:24 2, 24 Amahwe ga Shetani zo nyigîrizo z'abaganda bâge. [†] 2:25 2, 25 ehi mugwêrhe:

Obuyêmêre bwinyu n'obuzîne bwa Nnâmahanga buli omu mirhima yinyu.

²⁷ agayâbule n'ehirhi hy'ecûma, gavungunyuke nka kulya ebintu byajiragwa n'ibumba bivungunyuka!

²⁸ Obwo buhashe nâni Larha wabumpâga. Nâmuha n'Enyenyêzi y'esêzi‡.

²⁹ Ogwêrhe amarhwîri ayumve oku Mûka abwîzire Ekleziya!

3

Amaruha ga karhanu mpu garhumwe e Sardi

¹ Malahika w'Ekleziya y'e Sardi omuyandikire, erhi: «Kwo adesire ntyâla olya ojira Myûka nda ya Nyamuzinda na nyenyêzi nda. Ebijiro byâwe mbimanyire: mmanyire oku liri izîno mpu ozîne, ci oli mufû!

² Zûka, okomeze obuzîne ocisigalîne bwâli bwamâfâ; bulyâla omu masû ga Nyamuzinda wâni ebijiro byâwe ntabwîni oku biri bimâna!

³ Okengêre kurhi wahîrwe oluderho lwa Nyamuzinda na kurhi waluyumvîrhe; olubîkirire onacîyunjuze. Bulya okabâ orhali masû, nâyisha nka cishambo, orhânamanye mangaci nâkurhindakwo.

⁴ Ci kwônene aha Sardi ogwêrheho bantu baguma barhazinzagya emyambalo yâbo. Abo, nêci, bayish'igenda haguma nâni omu myambalo myêru, bulya bakukwânîne.

⁵ Owânahime naye ayish'iyambikwa emyambalo myêru; n'izîno lyâge ntâ mango nâlizaze omu citabu c'obuzîne; nânayish'ibâ muhamîrizi wâge embere za Larha n'embere za bamalahika bâge».

‡ 2:28 2, 28 Enyenyêzi y'esêzi, ye Yezu Kristu yêne.

⁶ ogwêrhe amarhwîri ayumve oku Mûka abwîzire Ekleziya!

Amaruba ga kali-ndarhu mpu gajè e Filadelfiya

⁷ Malahika w'Ekleziya y'e Filadelfiya omuyandikire, erhi: «Kwo adesire ntyâla Omwimâna, Nn'okuli, oly'ojira akahamikizo ka Daudi: ohamûla olurhankacihamikwa, onahamika olurhankacihamûlwa.

⁸ Ebijiro byâwe mbiyishi. Alà oku lumvi lwigule* mpebire embere zâwe, na ntâye wanka-hash'iluyigala; bulya obuhashe bwâwe buli bunji, wanabul'ilanga ebinwa byâni, n'izîno lyâni orhal-ihakanaga.

⁹ Nkolaga nakuhâkw'erya engabo ya Shetani, balyâla bacihamba mpu bali Buyahudi, n'obwo barhalibo: kubêsha babêsha. Nkolaga nabalêrha, bayish'ifukama aha magulu gâwe, banamanye oku nkurhonyize.

¹⁰ Kulya kubà walanzire akanwa nammusigiraga nti murharhamaga, nâni nkolaga nâkulanga oku mango g'amarhangulo† gacihonda oku igulu lyoshi mpu garhangule abantu b'omu igulu.

¹¹ Ntârham'iyisha; ehi ogwêrhe, ohigwârhe buzibu, halek'ijira owakunyaga ishungwê lyâwe.

¹² Owânahime, nâmujiira ashube mutungo omu luhêro lwa Nyamuzinda wâni, arhakanacihaza okugulu embuga bundi. Nâmuyandikakwo izîno

* **3:8 3, 8** Kwo kuderha oku oyêmêrîrwe okuyigîriza Emyanzi y'Akalembe hoshi hoshi buzira cihanzo. † **3:10 3, 10** marhangulo: Ago marhangulo gayandisirwe omu bigabi 8-9 na 16.

Iya Nyamuzinda wâni n'izîno ly'Olugo lwa Nyamuzinda wâni - Yeruzalemu muhyâhya wamanukaga emalunga emwa Nyamuzinda wâni - n'izîno lyâni lihyâhya».

¹³ Ogwêrhe amarhwîri ayumve oku Mûka abwîzire Ekleziya!

Amaruba ga kali-nda mpu garhumwe e Laodiceya

¹⁴ Malahika w'Ekleziya y'e Laodiceya omuyandikire, erhi: «Kwo adesire ntyâla Nêci-ntyo‡, omuhamîrizi w'okuli na mwîkubagirwa, imerero ly'ebiremwa bya Nyamuzinda.

¹⁵ 'mmanyire ebijiro byâwe':nyîshi oku orhali muholo orhanali mudûrhu!»

¹⁶ Ci bulya wamâbâ wa bîkàngà, orhadûrhubîri orhanahoziri, nkolaga nakushala ontenge ekanwa!

¹⁷ Kâli kw'odesire, erhi: «Ndi muhirhi, ndugîrwe, na ntâco ndagîrerekwo! K'orhamanyiri oku we hanyagîre, oku oli wa kubêrwa lukogo, oli mukenyi, oli mpûrha anali mushugunu!

¹⁸ Yumva nkuhanûle! Oyîshe ongulire amasholo gacêrîre eciko§, ly'oshuba muhirhi, n'emyambalo myêru, oyambale, enshonyi z'obushugunu bwâwe zilek'ikubumba; ogule n'omushogolera, okamûlire omu masù, ly'obona.

¹⁹ Niehe abansîma bo nkalihira, bo nampana*. Omalage obushiru onacîyunjuze!

‡ **3:14 3, 14** Yezu Kristu ye Nêci-ntyo (Amen), bulya ye Nn'okuli, arhatwa omu kanwa kâge. § **3:18 3, 18** Ago masholo gacêrîre eciko; bwo buhirhi bw'okuli, bwo buzîne bwa Larha Nyamuzinda Kristu arhudwîrhire. * **3:19 3, 19** Abansîma bo nkalihira...: Mig 3, 12.

²⁰ Alà oku nyimanzire aha lumvi, nandwîrhe nakomamba. Hakajira owayumva izù lyâni akananyigulira, nanajà omu mwâge, bijingo ndîremwo haguma naye, naye alîre haguma nâni†.

²¹ Owânahime, namuhà atamale oku ntebe yâni haguma nâni, nka kulya nâni nahimaga, naj'itamala rhwe na Larha oku ntebe yâge».

²² «Ogwêrhe amarhwîri ayumve oku Mûka abwîzire Ekleziya!»

II. Obulêbi

4

Entebe ya Nyamuzinda omu mpingu

¹ Aha nyuma ly'ebyo nanacibona olumvi lwigule omu malunga na liryâ izù narhangag'iyumva burhanzi lyanderhesa, liri nka mushekera, lyambwîra, erhi: «Yinamukira hanôla nkuyêreke ebikwânîne bibè aha nyuma ly'okwo».

² Ho n'aho banacingurumana. Nabona entebe edêkerîzwe omu malunga, na kuli eyo ntebe nabona otamîrekwo.

³ Owali otamîre kw'eyo ntebe àli ashushire nk'ibuye lya nshangabuye nîsi erhi nka njuma ndukula; n'omutirigongo gushushire kulya enjuma y'akasi eyôrha, gwàli guzungulusire eyo ntebe.

⁴ Nabona zindi ntebe makumi abiri n'ini zizungulusire eyo ntebe, na Bagula makumi abiri na

† 3:20 3, 20 Okulîra haguma ciri cimanyîso c'obwîra bw'okunali.

bâni bazibwârîrekwo, erhi bayambîrhe emyam-balo myêru n'amashungwè g'amasholo oku irhwe lyâbo.

⁵ Ebwa ntebe yakazâg'irhenga orhumêmè, n'amazù, n'emilazô; erhi na rhumole nda rhudwîrhe rhwagulumira embere z'entebe: yo erigi erya Myûka nda ya Nyamuzinda eyo.

⁶ Aha mbêre z'eyo ntebe erhi hali eri nka nyanja eshushire ak'ibuye lyâgeramwo amasù. N'aha karhî k'entebe n'eburhambi bwâyo erhi hali Nsimba ini ziyunjwîre masù embere n'emugongo.

⁷ Ensimba ntanzi eshushîne n'entale; ensimba ya kabiri eshushîne n'akanina; ensimba ya kasharhu egwêrhe obusù buli nka bwa muntu; n'ensimba ya kani eshushîne n'enyunda edwîrhe yabalala.

⁸ N'ezo nsimba ini zigwêrhe ngasi nguma byûbi ndarhu, zinayunjwîre masù omu marhambi n'omu ndalâlâ, zirhahusa okuderha mûshi na budufu, mpu: «Mwimâna, Mwimâna Nyakasane Nyamuzinda, Nnâmahanga Ogala-byoshi, Nyamubâho, Oyôrh'ahabâ, n'Owayish'iyisha».

⁹ N'oku ezo nsimba zakâhà otamîre oku ntebe n'Ozîne emyâka n'emyâka irenge n'obukuze, zânamuvuga omunkwa,

¹⁰ balya Bagula makumi abiri na bâni bakaz'icîkwêba aha magulu g'otamîre oku ntebe, banakaz'iharâmya ozîne emyâka n'emyâka, banakwêba amashungwè gâbo embere z'entebe n'okuderha, mpu:

¹¹ «Nnawîrhu Nyamuzinda, oshingânîne ohâbwe irenge, n'obukuze, n'obuhashe, bulya we

walemaga ebintu byoshi, n'oku bulonza bwâwe byârhonebêraga okubâho byanalemwa».

5

Ecitabu cizirike

¹ Okuhandi, omu kulyo kw'olya otamîre oku ntebe, nanacibona ecitabu ciyandike omu ndalâlâ n'emugongo; erhi ciri cizirike na biziriko nda.

² Nabona malahika muzibu adwîrhe ayâkûza n'izû linene, erhi: «Ndi okwânîne okubungûla ecitabu, anashanûle ebiziriko bicizirisire?»

³ Oli emalunga, oli en'igulu, oli omu kuzimu, ntâye wankahash'ibungûla eco citabu, nîsi erhi okucilolakwo.

⁴ Nâni nanacilaka omulenge obwo, kulya kubâ ntâye babwîne okwânîne okubungûla eco citabu n'okucilolakwo.

⁵ Okubundi muguma muli balya Bagula anacimbwîra, erhi: «Orhalake: alâ oku Entale y'omu mulala gwa Yûda, Mwene-Daudi, yahimire; ye wabungûla ecitabu, n'orhuhamikizo rhwâco oku rhunali nda arhuhamûle».

⁶ Okuhandi, aha karhî k'entebe n'aka zirya Nsimba ini na balya Bagula, nanacibona Omwâna-buzi ayîmanzire, ali nka munige. Ali agwêrhe mahembe nda* na masû nda; yo erya Myûka nda ya Nyamuzinda akarhuma omu igulu lyoshi.

⁷ Anaciyisha, ayanka ecitabu câli omu kuboko kulyo kw'olya otamîre oku ntebe.

* 5:6 5, 6 Amahembe nda gali cimanyiso c'obuhashe bwa Kristu; n'amasû nda gayêrekana obumanye bwâge burhajira lugero.

⁸ Erhi abà amâyanka ecitabu, ziryâ Nsimba ini na balya Bagula makumi abiri na bâni bacîkwêba oku idaho embere z'Omwâna-buzi, erhi bafumbasire ngasi muguma olulanga n'orhubêhè rhw'amasholo rhuyunjwîre mavurha ga mugavu; ezo zo nsengero z'abatagatîfu.

⁹ Erhi banadwîrhe bayimba olwimbo luhyâhya, mpu:

«Nêci, okwânîne oyanke eci citabu
onahamûle orhuhamikizo rhwâco,
bulya wanizirwe, warhucungwîre n'omukò
gwâwe,
warhuhà Nyamuzinda, rhwe b'omu ngasi mulala,
n'omu ngasi lulimi luderhwa, n'omu ngasi ishanja,
n'omu ngasi cihugo,

¹⁰ wanarhujira bwâmi bwa Nyamuzinda wîrhu na badâhwa bâge,
n'igulu rhwe rhwaliyîmemwo».

¹¹ Nashub'ibona nanayumva izù lya Balamalahika mwandu mwandu bâli bazungulusire entebe, n'erya ziryâ Nsimba na balya Bagula; bâli rhulorho n'orhulorho na bihumbi n'ebihumbi,

¹² banakâg'iderha n'izù linene, mpu:

«Omwâna-buzi wanigagwa
akawânine ahâbwe obuhashe,
n'obuhirhi, n'obushinganyanya,
n'obuzibu, n'obukenge,
n'irenge, n'obukuze!»

13 Na ngasi biremwa binabà omu malunga, n'en'igulu, n'omu kuzimu, n'omu nyanja, n'ebibâho byoshi byoshi, nayumva byaderha, mpu:

«Otamîre oku ntebe n'Omwâna-buzi bahâbwe obukuze, n'obukenge, n'irenge, n'obuhashe omu myâka n'emyâka!»

14 Na zirya Nsimba ini zakâderha, mpu:

«Amen!»

N'Abagula bakâcikweba oku idaho mpu ba-harâmye.

6

Omwâna-buzi ahamûla rhuhamikizo ndarhu

¹ Okubundi nabona Omwâna-buzi ahamûla aka-hamikizo karhanzi muli rhulya nda, nanayumva Nsimba nguma mwo zirya nda yayakûza n'izû liri nka lya mulazo, erhi: «Yisha!»

² Nanacibona eciterusi c'akêru, n'ocidahirekwo erhi afumbasire omuherho. Bamuhêreza ishungwè; agenda ahimire, mpu ashub'ij'ihimana.

³ Erhi abalaza akahamikizo ka kabiri, nyumva Ensimba ya kabiri, erhi: «Yisha!»

⁴ Ecindi citerusi canacihuluka, cidukula nk'isêsè, n'owali ocitamîrekwo bamuhà obuhashe mpu arhenze omurhûla omu igulu, abantu bayîrhane bône na bône; bàmuha n'engôrho nênenê.

⁵ Erhi abalaza eciziriko ca kasharhu, nayumva Ensimba ya kasharhu, erhi: «Yisha!» Nanacibona eciterusi c'ecibogo, n'owali ocitamîrekwo erhi afumbasire omulengo omu nfune.

⁶ Nayumva eliri nk'izù aha karhî ka zirya Nsimba, lyaderha, erhi: «Omulengo gw'engano y'omugati gufè idinari, na mirengo isharhu y'engano y'endogomi efè idinari; amavurha n'erivayi byôhe orhabihumagakwo!»

⁷ Erhi ahamûla akahamikizo ka kani, nayumva izù ly'Ensimba ya kani, erhi: «Yisha!»

⁸ Nanacibona eciterusi c'akakumbi; owali ocitamîrekwo izîno lyâge ya Lufù, n'Okuzimu erhi kumukunjusirekwo. Babahà obuhashe kuli ci-himbi ciguma ca kani c'igulu, mpu bayîrhe n'engôrho, n'ishali, n'ecihûsi, banayîrhe omu kukolêsa ebiryanyi by'en'igulu.

⁹ Erhi abâlaza eciziriko ca karhanu, nabona aha idako ly'olûsho emyûka y'abafîre Oluderho lwa Nyamuzinda n'obuhamîrize bwâbo.

¹⁰ Banaciyâkûza n'izù linene, mpu:

«Mâshi Nyamwagirwa, Mwimâna na Nn'okuli, kuhika mangaci wayôrha orhatwîri olubanja orhanahôziri omukò gwîrhu oku bantu* b'igulu?»

¹¹ Banacibahêreza ngasi muguma ecirondo cêru, banababwîra mpu balinde hindi hisanzi hitya kuhika abâbo bashizi na bene wâbo bali buyîrhwa akâbo bahalûke.

* **6:10 6, 10** Abo bantu b'igulu, go mashanja g'abapagani garhayêmîri Yezu.

¹² Nashub'ibona: erhi abalaza eciziriko ca kali ndarhu, igulu lyageramwo omusisi munji; izûba lyashuba liru-liru nka nshoho nduke n'obwôya, n'omwêzi gwahindukirwa, gwashuba nka mukò;

¹³ enyenyêzi z'oku nkuba zarhibukira oku idaho nka kulya omulehe murhò gurhibula amalehe gâgwô ganaciri mabishi nk'empûsi ndârhi egukalâlîre.

¹⁴ Obwo amalunga gacifunya nka kulya babunga ecitabu, na ngasi ntongo na ngasi cirhwa byashegûka.

¹⁵ Nabo abâmi b'igulu n'abaluzi, abarhambo b'abasirika n'abagale n'abagwêrhe buhashe, boshi boshi oku banali, abajà na bantagengwa, bacîfulika omu nkunda n'omu mabuye g'entongo,

¹⁶ banabwîra entongo n'amabuye, mpu: «Murhurhogerekwo. murhufulike obusù bw'odahîre oku ntebe n'obukunizi bw'Omwâna-buzi!

¹⁷ Bulya olusiku lukulu lw'obukunizi lwayishire; ndi wankacihash'iyimanga wâni?»

7

Abalikwo ecimanyîso c'Omwâna-buzi barhâbè kurhi

¹ Enyuma ly'okwo, nabona bamalahika bâni bayimanzire oku marhwêrhwè anni g'igulu, erhi bashwêsire empûsi z'igulu oku zinali ini, mpu zakanahûkiza oku cihugo, nîsi erhi oku nyanja, nîsi erhi oku murhi.

² Okuhandi nanacibona owundi malahika way-inamukaga arhenga ebushoshôkero bw'izûba, erhi afumbasire ecimanyîso ca Nyamuzinda

ozîne. Ayâkûza n'izù linene balya bamalahika
bani bâli bahâbirwe obuhashe bw'okuherêrekeza
igulu n'enyanja, erhi:

³ «Mumanye mwankaherêrekeza igulu, nîsi erhi
enyanja, erhi emirhi, kuhika rhuhebe bambali ba
Nyamuzinda wîrhu ecimanyîso emalanga».

⁴ Nayumva banga bahebirkweco ecimanyîso:

bihumbi igana na makumi anni na bini
b'omu mûko goshi ga bene-Israheli.

⁵ Omu bûko bwa Yûda, bihumbi ikumi na bibiri
byahebwakwo ecimanyîso;

omu bûko bwa Rubeni, bihumbi ikumi na bibiri;

omu bûko bwa Gadi, bihumbi ikumi na bibiri,

⁶ omu bûko bw'Azeri, bihumbi ikumi na bibiri;

omu bûko bwa Nefutali, bihumbi ikumi na bibiri;

omu bûko bwa Manasè, bihumbi ikumi na bibiri;

⁷ omu bûko bwa Simoni, bihumbi ikumi na bibiri;

omu bûko bwa Levi, bihumbi ikumi na bibiri;

omu bûko bwa Isakari, bihumbi ikumi na bibiri;

⁸ omu bûko bwa Zabuloni, bihumbi ikumi na
bibiri;

omu bûko bwa Yozefu, bihumbi ikumi na bibiri;

omu bûko bwa Benyamini, bihumbi ikumi na
bibiri byahebwakwo ecimanyîso.

*Abîshogwa ba Nyamuzinda bagandâza omu
bwâmi bw'empingu*

⁹ Enyuma ly'okwo, nabona ehitù hy'abantu
barhankaganjwa:

bâli ba ngasi cihugo,

ba ngasi bûko,

na ngasi ishanja,

na ba ngasi lulimi luderhwa.

Erhi bayimanzire embere ly'entebe y'Omwâna-buzi, banayambîrhe emyambalo myêru, banafumbasire amashami g'emishugushugu omu nfune.

¹⁰ Bakâyakûza n'izû linene, mpu: «Ayâgirwe Nnawîrhu Nyamuzinda otamîre oku ntebe bo n'Omwâna-buzi!».

¹¹ Na bamalahika erhi bazungulusire entebe n'Abagula na zirya Nsimba oku ziri ini; banacikwêba oku idaho embere ly'entebe, baharâmya Nyamuzinda, mpu:

¹² Nêci mushâna,
Nnawîrhu Nyamuzinda ayâgirwe,
aj'irenge, arhimanya,
avugwe omunkwa,
akuzibwe, aluze obuhashe n'emisî
omu myâka n'emyâka! Amen!

¹³ Muguma muli balya Bagula anacijaho, ambwîra, erhi: «Abâ bayambîrhe emyambalo myêru bo bahi, na ngahi barhenga?»

¹⁴ Nâni, nti: «Waliha, wêne omanyire». Anacimbwîra, erhi: «Abo bo balya bazind'irhenga omu malibuko madârhi*;
bâshusire emyambalo yâbo banayiyêruhiza omu mukò gw'Omwâna-buzi.

¹⁵ Co cirhumire bali aha mbêre z'entebe ya Nyamuzinda, co cinarhumire bamukolera mûshi

* **7:14 7, 14** Amalibuko abemêzi babonaga oku ngoma ya Neroni, mwâmi w'e Roma. Mwâmi Neroni arhangiraga okulibuza abakristu omu mwâka gwa 64; na Domisiyano w'omu mwâka gwa 81-96, mucu wa Titusi, ye wacîderhaga Nyakasane, adesirwe Neroni muhyâhya bulya naye alibuzize abakristu.

na budufu omu luhêro lwâge; n'otamîre oku ntebe akola ayish'iyûbaka ecihando câge ekarhî kâbo.

¹⁶ Barhakacishalika barhakanaciyumva nyôrha bundi; ntà mango izûba lyacibalibuze, na ntà hidûrhu hyacibajire kurhi.

¹⁷ Bulya Omwâna-buzi, oyîmanzire aha karhî k'entebe, yêne abà lungere wâbo, anabalangûle enjira ehêka ebw'iriba ly'amîshi g'obuzîne, Na Nyamuzinda abahôrholà emirenge yoshi ebali oku masù».

8

Omwâna-buzi ahamûla akahamikizo ka kali-nda

¹ Erhi Omwâna-buzi abasa eciziriko ca kali-nda, akahwenyenye kabà omu malunga, kashinga nka cihimbi ca nsâ.

Emishekera nda

² Okubundi nanacibona balya Bamalahika nda bayimanga embere za Nyamuzinda; babahà mishekera nda.

³ Obwo owundi Malahika ayisha, erhi afumbasire ehijo* hy'amasholo. Bamuhà mugavu munji, mpu aguhise haguma n'ensengero z'abatagatifu boshi oku lûsho lw'amasholo luli aha mbêre z'entebe.

⁴ Omugî gw'omugavu haguma n'ensengero z'abatagatifu gwarhenga omu nfune za Malahika, gwasôkera embere za Nyamuzinda.

* **8:3 8, 3** ehijo: co cetêzo cijamwo omuliro n'obukù bw'okugashâniza.

⁵ Nyamalahika anaciyanka ecetêzo, acîyunjuza muliro gw'oku luhêrero. Hanacibà emilazô, n'emikungulo, n'orhumêmè, n'igulu lyâgeramwo omusisi.

⁶ Balya Bamalahika nda bâli bagwêrhe emishekerera nda, bacîrheganya okuyibûhamwo.

Emishekera ini mirhanzi

⁷ Okuhandi omurhanzi agubûha erhi na mushekera: lwashuba lubula n'omuliro bigushe haguma n'omukò, babikwêba oku igulu. Ecihimbi ca kasharhu c'igulu càbôyôka, ecihimbi ca kasharhu c'emirhi càsirîra, na ngasi byâsi bibishi byâhya.

⁸ Malahika wa kabiri naye abûha omu mushekera. Olwo eri nka ntondo nnênênè edwîrhe yagulumira yacîyôha omu nyanja, n'ecihimbi ca kasharhu c'enyanya càshuba mukò;

⁹ ecihimbi ca kasharhu c'ebyali omu nyanja, byalimwo obuzîne caherêrekera n'ecihimbi ca kasharhu c'amârho càherêrekera.

¹⁰ Malahika wa kasharhu aguhiramwo amarhama. Okubundi enyenyêzi nnênênè eri nka cimole càyâka yâmanuka emalunga; yarhogera ecihimbi ca kasharhu c'enyîshi n'amaliba g'amîshi.

¹¹ Izîno ly'eyôla nyenyêzi ye Mutuzo. Ecihimbi ca kasharhu c'amîshi gwashuba mutuzo, bantu banji banacifà n'ago mîshi erhi kulula kwâgo kurhuma.

¹² Naye Malahika wa kani agubûhamwo erhi na mushekera. Ecihimbi ca kasharhu c'izûba cahukulwa, n'ecihimbi ca kasharhu c'omwêzi, n'ecihimbi ca kasharhu c'enyenyêzi kwo na kwo;

na ntyo ebyo byâbyo bya kasharhu byashuba mwizimya, n'omûshi gwabula cihimbi ciguma ca kasharhu c'obumoleke bwâgwo, n'obudufu kwo na kuguma.

¹³ Nashub'ibona, nanayumva enyunda yayisha yabalala omu nkuba-karhî, yaderha n'izû linene, erhi: «Bamâhera! bamâhera! bamâhera ababà omu igulu! Bamâhera abâyumva izû ly'enyindi mishekera balya Bamalahika basharhu bâbûhamwo!».

9

Omushekera gwa karhanu

¹ Okubundi Malahika wa karhanu abûha omu mushekera: nanacibona enyenyêzi* yarhengaga emalunga erhogîre oku idaho. Bayihêreza olwigulo lw'enyenga y'ekuzimu.

² Nayo yayigula eyo nyenga y'ekuzimu. Mw'eyo nyenga mwanacirhenga ecigî ciri nka mugî gw'omu luganda lunênênè, izûba n'ecirêre byashuba mwizimya erhi ogwo mugî gw'omu nyenga guruhuma.

³ Gulya mugî gwanacifugumukamwo enzige; zâgwa oku idaho, zanaâbwa obuhashe buli aka bulya engobe† zijira en'igulu.

⁴ Zabwirwa mpu zimanye zankajira byâsi by'aha nshi zahumakwo, nîsi erhi bwâsi erhi murhi, aha nyuma ly'abantu barhalikwo eci-manyîso ca Nyamuzinda oku malanga gâbo.

* **9:1 9, 1** Eyo nyenyêzi ali malahika mubî, erhi shetani. † **9:3 9, 3** «engobe», ahandi rhuvidesire «ihiri-joka», ye baderha «scorpion» omu cinfaransa

⁵ Zabwirwa mpu zirhabayirhaga, ci mpu zibalise n'amagala myêzi irhanu; n'akababo kâzo kwo kâli nka kula engobe eluma omuntu.

⁶ Muli ezo nsiku obwo, abantu bakolaga bayish'ilonza olufù banalubule; banacîfinje okufâ, n'olufù lubayâke!

⁷ N'ezo nzige owazibona kwo ankanamanya mpu biterusi byagungêza okulwa; amarhwè gâzo gâlikwo ebiri nka bimanè bya masholo; n'obusù bwâzo buli nka bantu.

⁸ Emviri zâzo kwo ziri nka za bakazi, n'amîno gâzo kwo gayôsire nka ga ntale.

⁹ Ebifuba byâzo kwo biri nka mpenzi za cûma, n'omululumo gw'amashala gâzo kwo guyôsire nka kulyâla ebiterusi byajâ oku bîrha biyisha byabulula babomboro.

¹⁰ Emicira yazo erikwo orhubabo, nka kulyâla eya bacilumira-habiri enayôrha; n'omu micira yazo mwo obuhashe bwâzo bw'okuherêrekeza abantu myêzi irhanu bubà.

¹¹ Omwâmi wazo ozikulîre, y'olya malahika w'omu nyenga; izîno lyâge omu ciyahudi ye Abadoni‡, n'omu cigereki ye Apoliyoni.

¹² Ibala lirhanzi eryo lyamâgera, agandi mabala abiri ago gakulikire.

Omushekera gwa kali-ndarhu

¹³ Malahika wa kali-ndarhu naye agubûhamwo erhi na mushekera. Nanaciyumva izù lyahubuka

‡ 9:11 9, 11 Abadoni omu cihebraniya: Malahika w'omu nyenga, erhi w'omu kuzimu; ye Shetani; Apoliyoni omu cigereki: olêrha obuhanya, olêrha nyamanjà, kaheza.

aha marhwêrhwè anni g'olûsho lw'amasholo luli embêre z'amasù ga Nyamuzinda.

¹⁴ Eryôla izù lyabwîra Malahika wa kalindarhu, nyakubûha omushekera, erhi: «Lîka bala Bamalahika bâni bashwêkîrwe aha lwîshi lwa Efrata».

¹⁵ Balya Bamalahika oku banali bâni banacilikwa, bakàlingûza ensà n'olusiku n'omwêzi n'omwâka bayirhamwo ecihimbi ca kasharhu c'abantu.

¹⁶ Omurhwe gw'abalwî balwîra oku biterusi gwàli gwa rhulorho§ magana abiri: nayumvîrhe banganjira bâli banga.

¹⁷ Ntyâla kwo nabwîne ebiterusi n'ababitamîrekwo bayôsire erhi mbà ndwîrhe nabona: bâli bagwêrhe empezi ziri nka masêsè ga muliro, zinashushire omukara gw'ecibogo n'ecibiriti. Amarhwe g'ebiterusi kwo gali gayôsire nka ga ntale, n'ekanwa kâbyo yakazâg'irhenga omuliro n'omugî n'ecibiriti.

¹⁸ Abo banyamanjà oku bali basharhu bo bayîsire ecihimbi ca kasharhu c'abantu: bahungumuka n'omuliro n'omugî n'ecibiriti byakâg'irhenga ekanwa k'ebiterusi.

¹⁹ Bulya, nêci, obuhashe bw'ebyo biterusi ekanwa bubà n'omu mucira; emicira yabyo kwo ebà nka njoka; ejira amarhwe, n'ago marhwe go enêshamwo abantu.

²⁰ Ci abantu basigalaga, abarhahungumukaga n'âbo banyamanjà, barhaderhaga ciru mpu

§ 9:16 9, 16 Ehilorho byo bihumbi cihumbi, na rhulorho cihumbi yo njavu. Rhulorho magana abiri kwo kuderha 200.000.000.

bacîyunjuze oku bijiro by'amaboko gâbo:
barhalekaga okukâgashâniza abashetani
n'enshushano z'amasholo, n'ez'amarhale
n'emiringa, n'ez'amabuye n'emirhi, n'obwo
oku ziri zirhankabona, zirhankayumva,
zirhankanacishegûla.

²¹ Barhagokôlaga obushumûsi bwâbo,
n'obukurungu bwâbo, n'okuhusha kwâbo,
n'obushambo bwâbo.

10

Obuhane buzinda bwahika hôfi

¹ Okuhandi nanacibona owundi Malahika
muzibuzibu amanuka emalunga, ecitû erhi
cimuhundikîre, n'omutirigongo erhi gumuli
oku irhwe; obusû bwâge erhi buli nk'izûba,
n'amagulu gâge erhi gali nka mitungo ya muliro.

² Ali afumbasire ehitabu bibungûle omu
nfune. Anaciheba okugulu kulyo oku nyanja,
n'okulembe oku idaho,

³ ayâma n'izû linene nka kulya entale eluluma.
Oku anayâma ntya, Emilazô* nda yagwîra yakun-
gula.

⁴ Erhi eyo Milazô nda ebà yamâkungula,
nankolaga ndi nti nyandike, nanaciyumwa izû
lyarhenga emalunga, erhi: «Ebyôla Emilazô
nda edesire, obihebekwo akahamikizo, omanyé
wankanabiyandika».

⁵ Okuhandi olya Malahika nabonaga ayîmanzire
oku nyanja n'oku igulu, alambûlira okuboko ku-
lyo emalunga,

* **10:3 10, 3** Eyo Milazô nda lyo izû lya Nyamuzinda.

⁶ alahira Ozîne omu myâka n'emyâka, owalemaga amalunga n'ebigabâmwo, n'igulu n'ebimubà, n'enyanja n'ebimubà, mpu ntà mango gacihali,

⁷ ci mpu ensiku banayumve Malahika wa kali nda abûha omu mushekera, erhi ihwe lya Nyamuzinda lyamâyunjula, nk'oku abwîraga bambali bâge abalêbi.

Mpu alyè ecitabu

⁸ Liryal'izû narhangag'iyumva emalunga, lyashub'inganîza, erhi: «Ogend'iyanka ecitabu cibungûle omu nfune za Malahika oyîmanzire oku nyanja n'oku igulu».

⁹ Nanacikanya, najà emunda Malahika ali, namubwîra nti ampêreze cirya citabu. Ambwîra, erhi: «Yankàco, onacivûgusè; cakululira hano cikuhika omu nda, ci ekanwa cakununira nka bûci».

¹⁰ Nayanka cirya citabu omu nfune za malahika, nacivûgusa; omu kanwa erhi ciri cinunu nka bûci, ci erhi mbà namacirya, canshakamiza enda.

¹¹ Banacimbwîra, mpu: «Kukwânîne oshub'ilêbera emilala n'amashanja n'endimi na bâmi banji».

11

Bahamîrizi babiri

¹ Okuhandi bampà olusheke luli nka birhi, bambwîra, erhi: «Yimuka, oj'igera aka-Nyamuzinda*, n'oluhêrero†, n'abagashânizamwo.

² Engo eri emuhanda gw'aka-Nyamuzinda yôhe oyireke, orhayigeraga; bulya yahîrwe abapagani: bashinga myêzi makumi anni n'ibiri balabarha Olugo lutagatifu.

³ Nkolaga nahà abahamîrizi bâni bombi obuhashe, bashinge nsiku‡ cihumbi na magana abiri na nsiku makumi gali-ndarhu balêba banacîhundikîre emibalabala».

⁴ Abo bahamîrizi yo erya mizêti ibiri na birya bimole bibiri biyimanziire embere za Nn'igulu.

⁵ Hakajira owaderha mpu abahumekwo, omuliro gunabarhenge ekanwa, gumakûze abadwîrhe obushombanyi; n'owankaderha mpu abahirekwo olûnu, naye ntyo kwo akwânîne afê.

⁶ Bagwêrhe obuhashe bw'okusîka amalunga, enkuba erhag'irhoga omu nsiku z'obulêbi bwâbo; n'oku mîshi bagwêrhe obuhashe bw'okugahindula gashube mukò, n'obw'okubabaza igulu nk'oku banalonzize.

⁷ N'amango babà bamamala obuhamîrizi bâli, cirya Ciryanyi§ canyonyôka omu nyenga cikolaga cayish'ibalwîsa; cibahime, cinabanige.

⁸ Emirhumba yâbo elambame omu ngo

* **11:1 11, 1** Olusheke lwakâg'ikolêsibwa nka lugero. † **11:1 11, 1** Ecishagala citagatifu c'e Yeruzalemu n'aka-Nyamuzinda kâco kabamwo oluhêrero, biri bimanyîso by'Ekleziya. ‡ **11:3 11, 3** Ezo nsiku 1.260 kuli kuderha amango garhali manyi. § **11:7 11, 7** Eco Ciryanyi ye mwâmi Nero, lwîganyo lw'Anti-Kristu.

y'Ecishagala cinene* batwa mugani mpu ye Sodomu na Mîsiri†, ciryâla babambiragamwo Nnawâbo oku musalaba‡.

⁹ Abantu ba ngasi mashanja na ngasi bûko, abâ ngasi lulimi na ngasi mulala bashinga nsiku isharhu§ n'ecihimbi erhi kuzinza basinza emirhumba yâbo, barhanazige yabishwa.

¹⁰ Abantu b'en'igulu bâsîme obwo, bacîshingire okufâ kwâbo, banashêgulane, bulyâla abo balêbi* bombi bâli bamarhindibuza ab'en'igulu.

¹¹ Ci erhi zirya nsiku isharhu n'ecihimbi zigera, Nyamuzinda abahiramwo omûka gw'obuzîne; banaciyîmanga, n'abakâg'ikabasinza barhungwa n'obwôba.

¹² Bayumva izû linene lyarhenga emalunga, lyababwîra, erhi: «Yinamukiri eno nyanya!» Bâna cisôkera emalunga omu citû, n'abashombanyi bâbo bakâsinza.

¹³ Muli ako kanya, omusisi gurhali munyi gwanacigera omu igulu, ecihimbi ca kali-ikumi c'ecishagala cahirima, na bantu bihumbi biri nda bafîra muli ogwo musisi. Abasigalaga bagwârha n'obwôba, banacihâ Nyamuzinda w'emalunga irenge.

¹⁴ Ibala lya kabiri ly'eryo lyamâcîkônya, ibala lya kasharhu eri liyiruka!

* **11:8 11, 8** Eco cishagala cinene, ye Babiloni erhi Roma. † **11:8 11, 8** Bulya cishusha Sodomu na Mîsiri omu kujira eby'enshonyi n'omu kulibuza abaganda ba Kristu. ‡ **11:8 11, 8** Roma, omu kulibuza abaganda ba Kristu, kwo ali aka Yeruzalemu babambiragamwo Yezu oku musalaba. § **11:9 11, 9** nsiku isharhu: Kasanzi kasungunu. * **11:10 11, 10** Abo balêbi barhindibuzize ab'en'igulu omu kubayêreka obubî n'obulyâla bwâbo.

Omushekera gwa kali-nda

¹⁵ Okubundi Malahika wa kali-nda abûha omu mushekera; emalunga yabà ecihôgêro c'amazù manênênè, gakaz'iderha, mpu:

«Obwâmi bw'igulu
bukola buli bwa Nnawîrhu
bwoshi na Kristu wâge,
anakolaga arhegeka
omu myâka n'emyâka!»

¹⁶ Na balya Bagula makumi abiri na bâni batamîre oku ntebe zâbo embere za Nyamuzinda bahwêra oku idaho, baharâmya Nyamuzinda, mpu:

¹⁷ «Rhukuvuzire omunkwa,
Nyakasane, Nyamuzinda Nn'amahanga,
we Nyamubâho, we wanayôrhaga ohabà,
kulya kubà wayansire obuhashe bwâwe bunji,
wanacîyîmira.

¹⁸ Amashanja gàli gakunîre,
ci obukunizi bwâwe bwayisha nabwo,
n'amango abafîre batwîrwamwo olubanja nago
gâyisha,
n'aga wahembamwo bambali bâwe,
abalêbi, n'abatagatîfu n'abarhînya izîno lyâwe,
abarho n'abakulu,
n'aga waherêrekezamwo balya basherêza igulu».

¹⁹ Obwo aka-Nyamuzinda, kalya kabà omu mpingu, kanaciyiguka, n'omucîmba gw'endagâno yâge gwaboneka omu ka-Nyamuzinda kâge.

Okubundi hanacibà orhumê mè, n'amazù, n'emilazô, igulu lyâgeramwo omusisi, n'olubula lwarhoga lwarhalusa.

12

Omukazi n'enkuba-joka

¹ Okuhandi ecimanyîso cirhali cinyi caboneka emalunga; omukazi oyambîrhe izûba, n'omwêzi aha magulu gâge, n'ecimanè ca nyenyêzi ikumi n'ibiri omu irhwe lyâge.

² Ali nda, adwîrhe ayâma erhi mikero erhuma n'amalumwa g'okuburha.

³ N'ecindi cimanyîso caboneka emalunga; nkuba-joka nnênênè eshushire isêsè, ya marhwe nda na mahembe ikumi, na mashungwè nda oku marhwe gâyo.

⁴ N'omucira gwâyo gwayisha gwabulula ecihimbi ca kasharhu c'enyenyêzi z'omu malunga, gwanazikwêba oku igulu. Erya nkuba-joka yayîmanga embere z'olya mukazi wali buburha, yalinga mpu hano abà amâburha emulye omwâna.

⁵ Nyamukazi anaciburha omwâna w'oburhabana, ye wayish'iyâbula amashanja goshi n'ehirhi by'ecûma; nyamwâna banacimukanyanya, bamuhêka hali Nyamuzinda n'aha ntebe yâge.

⁶ Nyamukazi yêhe ayâkira omu irungu, ashanga Nyamuzinda amurheganyîzemwo aha abêra, mpu bamuhêreho eci alya nsiku cihumbi na magana abiri na makumi gali-ndarhu.

⁷ Okubundi entambala yanacizûka emalunga: Mikaheri* bo na Bamalahika bâge balwîsa enkuba-joka. Wankuba-joka naye amera omu muherho boshi na Bamalahika bâge.

⁸ Ci bahimwa, babula n'aha bacibêzire omu mpingu.

⁹ Olya wankuba-joka munênênè. olya mujoka wa mîra, olya baderha mpu yo Ndyâlya, mpu ye Shetani, olyâla ohabula rubanda, bamukwêba oku igulu, bamukulikiza na Bamalahika bâge.

¹⁰ Nanaciyumva izù linene emalunga, mpu:

«Lêro obucire, n'obuhashe, n'obwâmi bwa Nya-muzinda wîrhu,
n'oburhegesi bwa Kristu wâge bwamâyisha!
Bulya olya okaz'ishobeka bene wîrhu,
olyâla wakazâg'ibashobeka bwacà bwayira emu-
nda Nyamuzinda wîrhu ali,
ajirage ajugucirwa!

¹¹ Abo bene wîrhu bàmuhimire n'omukò gw'Omwâna-buzi
n'oluderho lw'obuhamîrize bwâbo,
barhanababaliraga amagala gâbo kuhika okufà.

¹² Sîmagi, mwe malunga, n'abammubâmwo!
We igulu, nâwe we nyanja, mwamahera,
bulya erya Ndyâlya emwinyu yayandagalîre,
erhi enakunîre bwenêne,
kulya kubà emanyire oku ensiku zâyo ziri nganje».

* **12:7 12, 7** Mikaheri, ntyo kwo Abashi baderha MIKAEL, Mi = ndi; Ka = nka; EL = Nyamuzinda; kuligi kuderha: NDIOLIAKANYA-MUZINDA; Ndi wakahima Nyamuzinda?.

¹³ Erhi wankuba-joka abona bamujugucira omu igulu, ashimbûlula olya mukazi, erhi amanaburha mugala.

¹⁴ Banacihà nyamukazi byûbi bibiri bya nyunda mpu abalalire omu irungu halya hâge anabêra, mpu bamuhêmbereho kasanzi n'orhusanzi n'oluhande lw'akasanzi, kulî na wanjoka.

¹⁵ Wanjoka anacimeshera amîshi gali nka lwîshi, aganîkakwo nyamukazi, mpu olwîshi lumuhêke.

¹⁶ Ci igulu lyafungira nyamukazi, lyayâshama, lyamirangusa lulya lwîshi wankuba-joka amesheraga kurhenga ekanwa kâge.

¹⁷ Wankuba-joka anacilubira nyamukazi, akanya, aj'ilwîsa abarhengaga omu nda yâge bâli basigîre, balya bashimba amarhegeko ga Nyamuzinda, banagwêrhe obuhamîrizi bwa Yezu.

¹⁸ Anaciyimanga oku mushenyi gw'enyanya obwo.

13

Eciryanyi c'omu nyanja

¹ Okubundi nanacibona eciryanyi cayinamuka omu nyanja, erhi cigwêrhe mahembe ikumi na marhwe nda; amahembe gâco erhi galikwo mashungwè ikumi, n'amarhwe gâco erhi galikwo amazîno g'ebijâci.

² Eco ciryanyi nabonaga càli cishushire engwi; amagulu gâco gàli nka ga mpangaza, n'akanwa kâco kâli nka ka ntale. Erya nkuba-joka yahêreza eco ciryanyi emisî yayo, n'entebe yayo na buhashe bunji.

³ Ihwe liguma erhi liyôshire nk'elirimwo ecibande, n'eco cibande cãli ca lufù; ci eco cibande c'olufù bacifumya. Obwo igulu lyoshi lyanacizânwa, lyashimba cirya ciryanyi.

⁴ Banacigashâniza wankuba-joka wahâga eciryanyi obuhashe, bagashâniza na cirya ciryanyi, mpu: «Ndi oli ak'eciryanyi? Ndi wankacija omu irhwe?»

⁵ Bacîhà akanwa k'okuderha ebinwa by'obucîbone n'okulogorhera Nyamuzinda, bacîhà n'obuhashe bw'okujira omukolo gwâco myêzi makumi anni n'ibiri*.

⁶ Canacibumbûla akanwa, mwarhenga ebinwa by'ebijâci kuli Nyamuzinda n'eby'okulogorhera izîno lyâge n'obwâmi bwâge, n'ababà emalunga boshi cabanogonoza.

⁷ Baciyeâmêrera mpu cilwîse abashinganyanya cinabahime; bacîhà n'obuhashe kuli ngasi bûko, na ngasi mulala, na ngasi lulimi, na ngasi ishanja.

⁸ Abantu boshi b'igulu bacigashâniza, balyâla amazîno gâbo garhàli mandike kurhenga okulemwa kw'igulu omu citabu c'obuzîne c'Omwâna-buzi wabâgagwa.

⁹ Ogwêrhe amarhwîri ayumve!

¹⁰ Oli wa kuhêkwa bujà, ajè bujà; oli wa kunigwa n'engôrho, anigwe n'e ngôrho. Bwo buzibu n'obuyêmere bw'abashinganyanya obwo.

Eciryanyi c'omu igulu

¹¹ Okuhandi nabona ecindi ciryanyi carhenga omu idaho; erhi cigwêrhe mahembe abiri gâli nka

* 13:5 13, 5 Mango garhali manyi

ga mwâna-buzi, erhi cinadwîrhe caderha aka wa-nkuba-joka.

¹² Erhi cishizire cirya c'ebwêru cirhanzi, cinadwîrhe cakolêsa obuhashe bwâco bwoshi; carhuma igulu n'abalibâmwo baharâmya cirya ciryanyi cirhanzi babukaga ecibande c'olufù.

¹³ Cajira ebisômerîne by'enkwi n'amîshi, ciru calinda cimanula omuliro oku nkuba, gwarhogera aha nshi abantu bàsinza.

¹⁴ Carheba abantu b'igulu n'ebiyôla birhangâzo càli cihîrwe mpu cijire omu masù g'eciryanyi; cabwîra abantu b'igulu mpu bajire enshushano ya cirya ciryanyi bayagazagya n'engôrho canafuma.

¹⁵ Cahâbwa obuhashe bw'okuheba erya nshushano y'eciryanyi mw'omûka, kuhika ciru eyo nshushano yaderha, n'obw'okuyîsa ngasi boshi bakabula bwaharâmya enshushano y'eco ciryanyi.

¹⁶ Boshi boshi, abarho n'abakulu, abahirhi n'abakenyi, bantagengwa n'abajà, cabahebêsa ecimanyîso omu kuboko erhi oku malanga,

¹⁷ na ntâye wankaciguzire nîsi erhi aguze arhanalikwo ecimanyîso ca nyaciryanyi, lyo izîno lyâco nîsi erhi ennumero yalyo.

¹⁸ Obushinganyanya ho buli hano! Ogwêrhe amakengu akozagye numero ehi eciryanyi cigwêrhe, eri numero ya muntu; gali magana

gali ndarhu na makumi gali ndarhu na ndarhu†.

14

Abêru-kwêru bàkulikira Omwâna-buzi

¹ Nanacibona Omwâna-buzi ayîmanzire oku ntondo ya Siyoni, erhi ali boshi na barhôle bi-humbi igana na makumi anni na bini, bayan-disirwe aha malanga izîno lyâge n'eryîshe.

² Nanaciyumva emalunga izù liri nka nshalalo ya mîshi manji manji na nka kulya enkuba ekalihire elaza. Eryôla izù nayumva liyôsire nka kulyâla abazihi b'ennanga bakômera ennanga zâbo;

³ erhi badwîrhe bayimbira olwimbo luhyâhya embere z'entebe ya Nyamuzinda n'embere za zirya Nsimba oku zinali ini na balya Bagula. Na ntâye wankadesire mpu ayige olwo lwimbo aha nyuma lya birya bihumbi igana na makumi anni na bini byâcungulagwa omu igulu.

⁴ Abôla bo balya barhacîhemulaga* n'abakazi: bâli balambà. Bo bakulikira Omwâna-buzi ngasi aha anajîre hoshi. Bo balya bashomôlwîrwe omu karhî k'abandi bantu, bacîshogwa mpu babè

† **13:18 13, 18** Hali abaderha mpu eyo numero 666 erhenzire omu izîno lya Neroni, kuliandika omu QAISAR NERON, buzira N linahinduke 616, bulya NERON akâg'ilibuza abakristu na ngasi mwâmi mubî ntyo akaderhwa NERON muhyâhya; aka Donisiyano. QSR NRON kandi erhi CESAR DEUS, byanahika omu cihebraniya: Q (= 100) + S (= 60) + R (= 200) + N (= 50) + R (= 200) + W (= 6) + N (= 50) = 666. * **14:4 14, 4** Abalamba erhi babîkîra, haguma n'abandi bemêzi boshi bacîlanzire oku izâbyo ly'ecâha. Abo boshi bali bêru-kwêru, banakâkulikira Mwâmi Yezu ngasi hoshi omu Bwâmi bwâge.

mwâka muhyâhya guruhûzirwe Nyamuzinda bo
n'Omwâna-buzi.

⁵ Ekanwa kâbo ntâye wankayûlubwîreyo ecinwa
c'obunywesi: barhâlikwo izâbyo.

*Bamalahika basharhu bamanyîsa amango
g'Olubanja*

⁶ Nanacibona owundi Malahika ayish'alembêra
omu nkuba-karhî, erhi adwîrhe omwanzi
gw'akalembe gw'ensiku n'amango, mpu
agubwîre abantu b'igulu, na ngasi mulala, na
ngasi bûko, na ngasi lulimi, na ngasi ishanja.

⁷ Ayâkûza n'izû linene, erhi:

«Murhînye Nyamuzinda,
munamuhè irenge,
bulya amango gâge g'okutwa olubanja gahisire;
muharâmye Lulema w'amalunga n'igulu,
enyanja n'amaliba g'amîshi».

⁸ Owundi Malahika, ye wa kabiri, naye ayisha
akulikîre, aderha, erhi:

«Cahirimire, cahirimire cirya ci Babiloni cinênênè
canywesagya amashanja goshi idivayi
ly'omutula gw'okuhusha kwâco!»

⁹ Owundi Malahika, ye wa kasharhu, naye ay-
isha akulikîre abâbo, ayâkûza n'izû linene, erhi:

«Hakajira omuntu ogashâniza
olya w'eciryanyi n'enshushano yâge,
akanahebwa ecimanyîso câge emalanga nîsi erhi
omu nfune,

10 oyo anywa oku idivayi ly'obukunizi bwa Nya-
muzinda,
lirya lihungulîrwe omu kabêhè k'omutula gwâge
buzira ngushè;

omuliro n'ecibiriti byâmulîkiza amagala
omu masù ga Bamalahika batagatîfu
n'omu masù g'Omwâna-buzi.

11 N'omugî gw'amalibuko gâbo
gwasôkera enyanya kuhika emyâka n'emyâka,
barhanarhamûka omûshi ciru n'obudufu
balya bagashâniza olya w'eciryanyi
n'enshushano yâge,
na ngasi ojakwo ecimanyîso c'izîno lyâge».

12 Ho bazibuhira ahôla abimâna, balya
bashimba amarhegeko ga Nyamuzinda
banayêmêra Yezu!

13 Okuhandi nanaciyumva izù lyarhenga
emalunga, erhi:

«Yandika: Iragi lyâbo abafû muli Nyakasane!
Nêci, kwo Mûka adesire,
bacîluhûkirage omu miruho yâbo;
bulya ebijiro byâbo bibakulikîre».

Olubanja lwatûbwa

14 Nti nalola, nabona ecitû cêru, n'eco citû
erhi citamîrwekwo n'oshushire Mwene-omuntu,
erhi ayambîrhe ishungwè ly'amasholo oku irhwe
anafumbasire ehigushu hyoji omu nfune.

15 Owundi Malahika anacihuluka omu ka-
Nyamuzinda, ayâkûza olyâla wali otamîre oku
citû n'izû linene, erhi: «Lîka omugushu gwâwe,

orheme, bulyâla amango g'okusârûla gahisire, kulya kubà omwâka gw'igulu gukola guyêzire».

¹⁶ Nyakutamala oku citù anacirîka omugushu gwâge, igulu lyasârûlwa.

¹⁷ Owundi Malahika ahuluka omu ka-Nyamuzinda k'omu mpingu, naye erhi afumbasire ehigushu hyôji.

¹⁸ N'owundi Malahika apamuka omu lûsho, olya ojira obuhashe oku muliro, ayâkûza n'izù linene, abwîra owâbo wali ofumbasire omugushu mwôji, erhi: «Lîka omugushu gwâwe mwôji, otwe ebihadu by'emizâbîbu y'omu igulu, kulya kubà amalehe gâyo gakola gayêzire».

¹⁹ Nyamalahika anacilikira omugushu gwâge omu igulu, arhema emizâbîbu y'omu igulu, aheba amalehe gâyo omu mukenzi munênênè gw'obukunizi bwa Nyamuzinda.

²⁰ Ogwo mukenzi gwakandirwa emuhanda y'olugo, na muli ogwo mukenzi mwarhenga omukò, gwacîlasha kuhika oku lukoba lushwêkîre ebiterusi aha stadi[†] cihumbi na magana galindarhu.

15

Bamalahika nda na mahanya nda

¹ Nashub'ibona ecindi cimanyîso omu malunga, cimanyîso ciri ca kurhangâza-Bamalahika nda badwîrhe mahanya nda. Go gakolaga mazinda gayûsa omungo gwa Nyamuzinda gwoshi.

[†] 14:20 14, 20 Estadi nguma ziri meteri nka 180.

² Nabona n'eri nka nyanja yalangashana enali ngushe haguma n'omuliro, nabona na balya bâhimaga waciryanyi n'enshushano yâge n'enumero y'izîno lyâge, erhi bayimanzirekwo eyôla nyanja yalangashana, banafumbasire ennanga za Nyamuzinda.

³ Erhi badwîrhe bayimbà olwimbo lwa Mûsa mwabambali wa Nyamuzinda n'olwimbo lw'Omwâna-buzi, mpu:

«Ebi wajizire biri bya kusômeza birhanali busha, Nyakasane, Nyamuzinda Nn'amahanga goshi! Enjira zâwe zishingânîne zinayumânîne, Yâgirwa Mwâmi w'amashanja!

⁴ Ndi orhankakurhînya, Nyakasane, akanakuza izîno lyâwe?

Bulya wênene we mwimâna,
n'amashanja goshi gayish'iharâmya embere
zâwe,
kulya kubà akanwa kâwe kâjire kamanyibwa»

Orhubêhè nda rhuyunjwîre buhanya

⁵ Erhi ebyôla bihwa, nabona engombe y'ecihando c'obuhamîrizi yayiguka omu irunga,

⁶ na balya Bamalahika nda bafumbasire amahanya nda hapamuka omu ngombe. Bali bayambîrhe emyambalo y'ecitâni yalangashana erhanali kwo izâbyo, bânali bazingîre omukaba gw'anasholo omu cifuba.

⁷ Nsimba nguma mwo zirya ini yahà balya Bamalahika nda rhubêhè nda rhwa masholo rhuli ekakwi n'omutula gwa Nyamuzinda oyôrha azîne omu myâka n'emyâka.

⁸ Okubundi eryâla ngombe yanaciyunjulirana mugî gw'oku irenge lya Nyamuzinda n'oku buhashe bwâge. Na ntâye wankahashir'ihika muli eyo ngombè kuhika galya mahanya nda ga balya Bamalahika oku bali nda galinda gayunjula.

16

¹ Nanaciyumva izù lyarhenga mulya ngombe, lyayâkûza balya Bamalahika oku banali nda, erhi: «Mukanye, mugend'idubulira orhwo rhubêhè nda rhw'omutula gwa Nyamuzinda oku igulu».

² Omurhanzi akanya, àj'idubulira akabêhè kâge oku igulu, kashuba kafinjo kabî na kadârhi oku bantu bàlikwo ecimanyîso ca ciryà ciryanyi n'abakâg'igashâniza enshushano yaco.

³ Naye owa kabiri abulagira akabêhè kâge omu nyanja, yanacishuba mukò nka gwa muntu ofîre, na ngasî ciremwa ciyisa omûka omu nyanja cafâ.

⁴ Owa kasharhu naye adubulira akabêhè kâge omu nyîshi* n'omu nshôko z'amîshi, gwacîshubira mukò.

⁵ Nanaciyumva Malahika w'amîshi aderha, erhi:

«Mushâna orhalyâlyanya we Nyamubâho, we oyôrha ohabâ, we Mwimâna, omu kutwa ntyo.

⁶ Bulya babulazire omukò gw'abimâna n'ogw'abalêbi, nâwe wabahîre omukò mpu bagunywe.

* 16:4 16, 4 oyo wa kasharhu: Malahika murhambo w'amîshi.

Kwo bâli bakwânîne!»

⁷ Nayumva n'olûsho† lwaderha, erhi:

«Nêci, Nyamwagirwa,
Nyamuzinda Nn'amahanga goshi,
ebinwa byâwe biri hy'okuli binashingânîne!»

⁸ Malahika wa kani naye abulagira akabêhè kâge oku izûba, anahâbwa obuhashe bw'okuyôca abantu n'omuliro.

⁹ Abantu babôyôka erhi kuluga kw'idûrhu kurhuma; ci ahâli n'okuciyunjuza n'okuhà Nyamuzinda irenge, bôhe bagwîra balogorhera izîno lya Nyamuzinda ojira obuhashe kuli ago mahanya.

¹⁰ Naye Malahika wa karhanu abulagira akabêhè kâge oku ntebe ya cirya ciryani, obwâmi bwâco bwashuba mwizimya, n'abantu bâkaz'icîluma endimi erhi kulîsibwa n'amagala kurhuma.

¹¹ Ci ahâli h'okuderha mpu bacîyunjuze baleke okwâbo, bôhe bagwîra balogorhera Nyamuzinda w'empingu erhi mababale gâbo n'ebibande birhuma.

¹² Owa kali-ndarhu naye adubulira akabêhè kâge omu lwîshi lunene lwa Efrata; amîshi gâlwo gâgana, mpu lya abâmi b'ebushoshôkero bw'izûba babona aha bâgera.

¹³ Okubundi nanacilangîra bazimu basharhu babî babî nka bikere bapamuka ekanwa

† 16:7 16, 7 lûsho: hala hantu bagûshira embâgwa z'enterekêro; kugûsha; lwo luhêrero.

k'enkuba-joka, n'ekanwa k'olya w'eciryanyi, n'ekanwa ka lirya irumbi mpu mulêbi.

¹⁴ Yo myûka y'abazimu bakâjira ebisômerîne, balya bakaz'ijà aha mwa ngasi mwâmi w'en'igulu lyoshi, mpu babashubûze bayish'ijà oku ntambala y'olusiku lukulu lwa Nyamuzinda Nn'amahanga goshi.

¹⁵ Alà oku kwo nyisha nka cishamb! Iragi lyâge oyôrha ali masù n'olanga emyambalo yâge, alek'ijà ashunga, acîbonese nshonyi!

¹⁶ Banacibashubûza, babugânana ahantu haderhwa Harmajedoni‡ omu mayahudi.

¹⁷ Naye Malahika wa kali-nda abulagira akabêhê kâge omu cirêre. Okuhandi izù linene lyarhenga omu ka-Nyamuzinda, aha ntebe, lyay-isha, erhi: «Hoshi aho!»

¹⁸ Hanacibà orhumêmè, n'amazù, n'emilazô, n'omusisi munji munji gwagera omu igulu. Nanga, kurhenga abantu bali omu igulu, omusisi munene ntyo, mungan'aho, ntà mango gushu-big'ibà bundi.

¹⁹ Lulya lugo lunênênè lwaberekamwo mpande isharhu, n'ebishagala by'amashanja byacîdirha oku idaho. Babiloni mukulu\$ naye, Nyamuzinda, erhi: «Ntakuyibagire!» Amuhêreza akabêhê k'idivayi ly'omutula gw'obukunizi bwâge.

²⁰ Ebirhwa byoshi byakûla amagulu, n'entondo

‡ **16:16 16, 16** Rhuderhe HARMAGEDONI, bulya omu cihebraniya, mayahudi, ca mîra, murhabâga herufi J. Omu mayahudi haderhwa HAR HAMEGIDO; aha ntondo Megido § **16:19 16, 19** Roma oyo balibayîrika erya Babiloni mukulubulya Babiloni washabaga Aka-Nyamuzinda, ci ebi Roma wa Neroni na Domisiyano bajizire birhalusire obubî.

zahirigirha.

²¹ Olubula lunênênè, luzirho nka mabuye, lwamanuka emalunga, lwarhogera oku bantu. Abantu banacigwîra balogorhera Nyamuzinda erhi obwo buhanya bw'olubula burhuma, mpu obwo buhanya bwamâluga okulushire.

17

Babiloni ye nnina w'obubî

¹ Okubundi muguma muli balyâla Bamalahika nda bâli bafumbasire rhubêhè nda anaciyisha, anshambâza, ambwîra, erhi: «Nj'eno nkuyêreke oku batwa olw'olya mukazi* ohusha bwenêne, ola otamîre oku burhambi bw'amîhi manji manji.

² Ye abâmi b'igulu bâhushagakwo, n'abantu b'igulu banywîre oku irivayi ly'okuhusha kwâge lyâbalalusa».

³ Anacimpêka omu irungu omu ciri nka cilôrho. Nabona omukazi atamîre oku ciryanyi cidukula-cidukula, erhi yêshi yêshi ayunjwîre mazîno ga bijâci, erhi anagwêrhe marhwe nda na mahembe ikumi.

⁴ Nyamukazi ali ayambîrhe eby'akaduku k'omukara n'emishangi midukula-dukula, erhi adwîrhe alangashana n'amasholo, n'enjuma z'olukwenyu, n'amagerha. Omu nfune zâge âli afumbasire akabêhè k'amasholo kayunjulirîne

* **17:1 17, 1** Oyo mukazi ye Roma, bulyâla ago mango Roma âli ayunjulirîne bubî. Akâg'iyîrha abakristu, okwo kwakengeza Babiloni washâbaga aka-Nyamuzinda k'aha Yeruzalemu na Roma ashâba aka-Nyamuzinda ka kabirhi.

obubî bwâge haguma n'emiziro y'okuhusha kwâge.

⁵ N'amalanga gâge erhi gayandisirhwekwo izîno, -mahwe!- mpu: «Babiloni mukulu, nnina wa bannamuhushà n'ow'obubî bubà omu igulu».

⁶ Nanacibona oyo mukazi alaluka omukò† gw'abatagatîfu n'ogw'abahamîrizi ba Yezu. Nasômerwa bwenêne obwôla erhi mmubona.

⁷ Ci olya Malahika ambwîra, erhi: «Cirhumire warhangâla? Oleke nkubwîre omwanzi gw'oyo mukazi n'ogw'eco ciryanyi c'amarhwe nda na mahembe ikumi cimuhêrhe».

Amahugûlo

⁸ «Eco ciryanyi oshuba wabona, ho càli, cirhanacihabà; cinakolaga càling'iyinamuka, cirhenge omu nyenga, cinagend'iherêrekera. N'abantu b'igulu amazîno gâbo garhali mayandike omu citabu c'obuzîne kurhenga okulemwa kw'igulu, basômerwa hano bashub'ibona ciryà ciryanyi càhali cirhanacihabà».

⁹ Ho amakengu n'obushinganyanya bukwânîne hano! Amarhwe nda zo ntondo‡ nda nyamukazi adahîrekwo, bona bâmi nda;

¹⁰ barhanu bàhirigisire, muguma ho aciri, n'owundi arhashubig'iyisha; n'amango ayisha, kukwânîne ashinge hisanzi hitya.

† 17:6 17, 6 alaluka omukò: Erhi abakristu balibuzibwa n'okuyîrhwa e Roma oku ngoma ya Mwâmi Nero n'oku ya Mwâmi Domisiyano. ‡ 17:9 17, 9 Entondo nda z'e Roma. Roma bwo burhegesi bwalihahazize mâmi manji en'igulu.

¹¹ Naco cirya ciryanyi càhali ci cirhacihabà, ye mwâmi wa kali-munâni, ci ali wa muli balya nda, n'ebwa Lufù ajîre.

¹² Na galya mahembe ikumi wabonaga, bali bâmi ikumi barhacihâbwa obwâmi; ci bâhâbwa obuhashe bw'okurhegeka nsâ nguma nka bâmi haguma na cirya ciryanyi.

¹³ Boshi haguma bagereza: mpu bahêreze eco c'erubala obuhashe n'oburhegesi bwâbo.

¹⁴ Bayish'ilwîsa Omwâna-buzi, ci Omwâna-buzi âbahima, bulya ye «*Nyakasane wa banyakasane, ye Mwâmi w'abâmi, n'abâli boshi naye nabo bâhime, bo bahamagîrwe, bo bîshogwa, bona bemêzi*».

¹⁵ Ashub'imbwîra, erhi: «Amîshi wabonaga oyo namuhushà atamîrekwo, mashanja ago, mwandu gwa bantu ogwo, milala eyo n'endimi.

¹⁶ N'amahembe ikumi wabonaga na cirya ciryanyi, bikolaga byashomba nyamukazi namuhushà, bimutungole, bimusige mushugunu, birye enyama zâge binamuyôkere oku cîko.

¹⁷ Bulya Nyamuzinda ahebire omu mirhima yabyo emihigo y'okujira obulonza bwâge n'okufundikira haguma mpu bihêreze cirya ciryanyi obwâmi bwâbyo kuhika ebinwa bya Nyamuzinda biyunjule.

¹⁸ N'oyo mukazi wabonaga, co cirya cishagala cikulu ci gwêrhe obuhashe bw'okurhegeka abâmi b'igulu».

¹ Abà nyuma ly'okwo, nabona owundi Malahika amanuka emalunga, erhi agwêrhe buhashe bunji; amoleka igulu n'obulangashane bw'irenge lyâge.

² Anaciyâkûza n'izù linene, erhi:

«Alundusire, alundusire Babiloni mukulu!
Ashubire lûsho lwa bashetani,
ishûbûkiro lya ngasi muzimu lya ngasi muzimu
mubî,
n'ishubûkiro lya ngasi kanyunyi kabî,
[ishûbûkiro lya ngasi nsimba ehumânya]
kalya karhankakwirirwa,
³ kulya kubà amashanja goshi ganywîre
oku irivayi ly'omutula gw'okuhusha kwâge,
n'abâmi b'igulu bamuhushirekwo,
na bulya obulimbi bwâge burhajira lugero
bwagazize abarhunzi b'igulu».

Bambali ba Nyamuzinda babè bacikêka

⁴ Nanaciyumva erindi izù lyahubuka emalunga, erhi: «Rhengi muli ye, ngabo yâni, mwankanashangîra ebyâha byâge, mubone mwamarhogerwa n'ibala akâge;

⁵ bulyâla ebyâha byâge biri nsinga ehisire emalunga, n'obubî bwâge Nyamuzinda abukengîre».

⁶ Mumujirire nk'oku ajiriraga abandi, mûmushubize kabiri kangana ebijiro byâge! Akabêhè agushiragamwo mumubumbireko kabiri!

⁷ Kulyâla akazâg'icîkuza n'okucîlimbîsa, kwo munamulîsagye n'amagala munamuhè emishîbo! Akazâg'iderha omu murhima gwâge,

erhi: «K'arhali nie mwâmi-kazi, ntali mukana, na ntà mango nabone emishîbo!»

⁸ Okwôla kwo kwarhuma amabala gamurhogera omu lusiku luguma: «ecâhirà n'emishîbo n'ecizombo; anabôyôke n'omuliro, bulya Nyakasane Nyamuzinda wamutwîraga olubanja erhali ngonyi».

Oku igulu lyalaka, amalunga gasheka

⁹ Bamulakira banamubandire endûlù obwo balya bâmi b'igulu bakâg'ihusha bo naye n'okulimbira baguma naye, hano babona omugî gw'engulumira y'omuliro edwîrhe yamubôyôla.

¹⁰ Oku baciylimanzire kuli erhi kuyôboha amababale gâge kurhuma, baderhe, mpu:

«Camahera! Camahera cirya cishagala cinênênè!

Nêci, wâni Babiloni, cishagala ciri-misî!

Kàli olwâwe omu nsâ nguma lutwîrwe!»

¹¹ N'abarhunzi b'igulu bâmula-kira banamubandire endûlù, bulya oburhunzi bwâbo ntâye wacibagulirabwo:

¹² amârho gayunjwîre masholo n'ensaranga, amabuye g'engulo ndârhi n'amagerha, emyambalo y'ecitâni n'eshushire omukò, eya swâ n'ey'akaduku; oburhunzi bw'emirhi y'obukù n'obw'ebirugu bibinje omu mahembe n'omu mirhi y'engulo ndârhi, ebirugu by'emiringa n'eby'ecûma n'eby'amabuye galabuka;

13 oburhunzi bw'ecinamomo n'amomo*,
obw'omugavu n'obukù n'enshangi, obw'idivayi
n'amavurha, obw'enshâno, n'obw'enkafu
n'ebibuzi, obw'ebiterusi n'engâlè, obw'abajà
n'abantu...

14 «Weki amalehe omurhima gwâwe
gwakazâg'icîfinja gacigendîrage, gakuyâka; bulya
buhirhi bwoshi na bulya bulimbi orhakacifà
wabubwîne, bwahirigisire!»

15 Abarhunzi b'ebyôla, balya bamuyungukira-
gakwo, bâcîyegûla, bâgend'icîyimangira kulî erhi
kuyôboha amababale gâge kurhuma, bamulakire
banamushîbûke, mpu:

16 «Camahera! Camahera cirya cishagala
cinênênè!
Alà erhi càbâga ciyambîrhe emishangi y'ecîtâni
n'eshushire omukò n'ey'akaduku!
Erhi càbâga camayambala amasholo,
n'enjuma z'amabuye g'engulo ndârhi,
n'amagerha!

17 Kàli obwo buhirhi bwoshi nsâ nguma yône
bwasingonosiremwo!»

Ngasi mwerekeza na ngasi murhunzi ogera
omu nyanja, abashâna na balya boshi bakola
omu nyanja, bàcîyegûla, bâgend'icîyimangira er-
hali hôfi;

18 n'erhi babona omugî gw'eyo ngulumira
y'omuliro, bàkâyakûza n'okuderha, mpu: «Cindi
cishagala cibî càli ak'ecishagala cinênênè wâni?»

* 18:13 18, 13 «Ecinamomo» na «amomo» zibà mburho basîmira
akisûnunu kâzo kinjà kinjà.

19 Banaciyanka oluvù, bàcîheba oku irhwe†, bàkâyakûza banali omu mulenge n'emishîbo, mpu:

«Camahera! Camahera cirya cishagala cinênênè! Ngasi bajira amârho omu nyanja buhirhi bwâco bwabagazagya na nsâ nguma yône cibêiremwo mushaka!»

20 Simagi n'okwôla abîre, mwe malunga; ninyu mwe bimâna, mwe ntumwa n'abalêbi, kwo na kwo; kulya kubâ ene Nyamuzinda amuyâza am-muyêzize‡.

21 Okubundi Malahika muguma muzibuzibu alengeza ibuye liri nka lwanjikwa lunene, ali-jugucira omu nyanja, erhi: «Kwa bene oku Babiloni naye, mpu co cishagala cinênênè, ajugucirwa, arhakanacifâ abonesire bundi.»

22 Izù ly'abâzihi b'ennanga n'ery'abimbiza, ery'abazihi b'orhurhêra n'ery'abalenga b'okubûha omu mushekera, lîrhakacifâ lyayumvikînemwo bundi; ntà mango wanacibonekemwo omulenga oyîsh'îkola bushanja bulebe, na ntà lusiku wanacifè wayumvikînemwo olwanjikwa;

23 ntà mango wacifè wamolekîrwe n'obulangashane bw'akamole; izù ly'omuhya-mulune n'ery'omuhya lîrhakacikuyumvikanamwo bundi, bulya

† 18:19 18, 19 Okucîheba oluvù oku irhwe ciri cimanyîso ca burhè n'obuciýunjuze. ‡ 18:20 18, 20 Nyamuzinda acîhòlire abemêzi bâge omu kuhana Babiloni.

abakulu b'en'igulu bo bâli barhunzi bâwe,
n'obukurungu bwâwe bwarhebire amashanja
goshi.

²⁴ Ye banashanzire alimwo omukò gw'abalêbi,
n'ogw'abimâna, n'ogwa ngasi boshi bananigîrwe
omu igulu.

19

Irengé lya Nyamuzinda lyayimbwa emalunga

¹ Aha nyuma ly'okwo, nayumva eliri nk'izù
linene lya bantu mwandu badwîrhe bayâkûza
emalunga, mpu:

«Aleluya!»

Obucire n'irengé n'obuhashe binali bya
Nnawîrhu Nyamuzinda,

² bulya oku adesire erhi kwo binali, erhi kunash-
ingânîne;

ye watwâga olubanja lw'olya mukazi
w'ecishungu

washerêzagya igulu n'okuhusha kwâge,
anacîbuka omungo gw'omukò gwa bambali
bâge».

³ Bashub'iyisha, mpu:

«Aleluya!

Omugî gwâge gudwîrhe gwasôkera enyanya
kuhika ensiku n'amango!»

* **19:1 19, 1** Aleluya: omu ciyahudi: «hallelu-Yah» kuli kuderha:
«Muhè Nyamuzinda irengé.»

⁴ Balya Bagula oku banali makumi abiri na bâni na zirya Nsimba ini bahwêra oku idaho, baharâmya Nyamuzinda otamîre oku ntebe, mpu:

«Nêci, Amen! Aleluya!»

⁵ Okubundi izù lyapamuka omu ntebe, lyay-isha, mpu:

«Mukuze Nnawîrhu Nyamuzinda,
mwe bambali mweshi,
ninyu mwe mumurhînya,
abarho n'abakulu».

⁶ Nashub'iyumva eliri nk'izù lya bantu mwandu n'eliri nka nshalalo ya mîshi manji, n'eliri nka mukungulo gwa milazô, lyayisha, mpu:

«Aleluya!
Nêci, ye yîmire Nyakasane,
Nnawîrhu Nyamuzinda,
Nn'amahanga goshi.

⁷ Rhusîme, rhucîshinge, rhunamuhè irenge,
kulya kubà olusiku lw'obuhya[†] bw'Omwâna-buzi
lwamayisha,
n'Omuhyia wâge akola acîrheganyize;

⁸ bamuhîre mpu ayambale omwambalo
mwinjinjà gw'ecitâni c'akêru,
n'ogwo mwambalo gw'ecitâni
byo birigi bijiro binjà by'abashinganyanya».

[†] **19:7 19, 7** Obuhya bw'Omwâna-buzi: bulya bwa Mwâmi Yezu bo n'Ekleziya yâge, ye muhya wâge.

⁹ Malahika anacimbwîra, erhi: «Yandika: Iragi lyâbo abahamagîrwe mpu bajîrya oku buhya bw'Omwâna-buzi!» Ashub'imbwîra, erhi: «Ebyo binwa biri bya Nyamuzinda, birhali bya buny-wesi».

¹⁰ Nanacicîkwêba aha magulu gâge obwo, nti muharâmye; ci ambwîra, erhi: «Omanyè wankajira ntyo! Nâni ndi mushizi akâwe n'aka bene winyu bagwêrhe obuhamîrizi bwa Yezu. Oharâmye Nyamuzinda erhi ye. Bulya obuhamîrizi bwa Yezu buli mûka gwa bulêbi».

Yezu ye himîne

¹¹ Okuhandi nalangîra amalunga gali mîgule, nabona n'eciterusi c'akêru, Owali ocitamîrekwo ye «Mudarhebana», ye na «Mutabêsha», arhana-lyâlyanya nk'atwa olubanja na nk'alwa entambala.

¹² Amasù gâge ngulumira ya muliro, n'irhwe lyâge lirikwo mashungwè manjimanji, izîno lyâge liri liyandike, ci ntâye oliyishi aha nyuma lyâge yêne.

¹³ Ali ayambîrhe ecirondo cijomire n'omukò, n'izîno lyâge ye Luderho lwa Nyamuzinda.

¹⁴ Emirhwe y'abalwî b'omu malunga erhi emukunjusirekwo, n'erhi bashonyire oku biterusi byêru, banayambîrhe emyambalo myêru kwêru y'ecitâni.

¹⁵ Akanwa kâge erhi kadwîrhe ka nyonyokamwo engôrho ya môji abiri mpu ayirhimbe abapagani. Yêne ye wabayabula n'ehirhi hy'ecûma, ye wanakanda omukenzi gw'erivayi ly'obukunizi bwa Nyamuzinda Nn'amahanga goshi.

16 Ecirondo câge n'olurhungu lwâge biyandisirwekwo er'izîno, mpu: «*Mwâmi w'abâmi na Nyakasane wa Banyakasane.*»

17 Okubundi nanacibona Malahika ayîmanzire omu izûba; ayâkûza n'izû linene, abwîra ebinyunyi byâli bidwîrhe byabalala omu nkubakarhî, erhi:

«Muyishe, mulundumane oku idinie lya Nyamuzinda!

18 Mulye eminyafu y'abâmi n'ey'abarhambo, n'ey'entwâli, ey'ebiterusi n'ey'abalwî babirikwo, eminyafu ya boshi, eya bantagengwa n'ey'abajà, ey'abarho n'ey'abakulu!»

19 Obwo nanacibona cirya ciryanyi boshi n'abâmi b'igulu haguma n'engabo zâbo, erhi balundumîne mpu baj'ilwîsa olya wali otamîre oku citerusi bo n'engabo yâge.

20 Lêro cirya ciryanyi cagwârhwa, cagwârhirwa haguma na liryâla irumbi mpu mulêbi lyakazâg'icîjirira ebisômerîne. Ebyo bisômerîne byo akâg'irhebamwo ngasi balya boshi bâli bahebirwekwo ecimanyîso c'eco ciryanyi banagashâniza enshusho yaco. Bombi oku banali babirhi babakwêba omu cîna citwanyirwemwo omuliro gw'ecibiriti banacizîne.

21 Abandi boshi banigwa n'engôrho y'olyâla otamîre oku citerusi, erya ngôrho yamunyonyôkaga ekanwa; n'ebinyunyi byoshi byayigurha eminyafu yâbo.

20

Obwâmi bwa myâka cihumbi

¹ Nanacibona Malahika amanuka emalunga, erhi afumbasire olwigulo lw'erya nyenga, n'obudagulè bunênênè omu nfune zâge.

² Anacigwârha olya wankuba-joka, olya wanjoka wa mîra, yo erigi Ndyâlya, Shetani, amushwêka myâka cihumbi*.

³ Anacimurhogeza omu nyenga, ayihamika anayizirika anamuli, mpu lyo irhondo arhacifâga arhehire abantu, kuhika myâka cihumbi ecikône. Enyuma ly'eyo myâka, kukwânîne alikwe hisanzi hitya.

⁴ Nabona n'entebe, n'abâli bazitamîrekwo bahâbwa obuhashe b'okutwa olubanja. Nabona n'emyûka ya balya batûbagwa amarhwe erhi buhamîrizi bwa Yezu n'akanwa ka Nyamuzinda birhuma, na ngasi boshi babulaga bwagashâniza olya w'eciryanyi n'enshusho yâge banabula bwahebwa ecimanyîso câge emalanga n'omu nfune. Banacishubiramwo omûka, bayîma haguma na Kristu myâka cihumbi†.

⁵ Abandi bàfîre bôhe barhashubiragamwo omûka n'eyo myâka cihumbi erhacigera. Kwo kufûka kurhanzi okwo.

⁶ Owashangîra obwôla bufûke burhanzi erhi ali w'iragi erhi ali na mwimâna! Abôla olufù lwa kabiri‡ lurhankabajira kurhi, ci bayish'ibà

* **20:2 20, 2** Kwo kuderha myâka minji. † **20:4 20, 4** eci cihumbi: Kurhenga abâmi b'e Roma bahà Eklezîya omurhûla kuhika okuyûrha kw'igulu n'olubanja luzinda. ‡ **20:6 20, 6** Olufù lwa kabiri: Omuliro gw'ensiku n'amango: Lolà 20, 14.

badâhwa ba Nyamuzinda na ba Kristu, banayish'iyîma bo naye myâka cihumbi.

Shetani ahimwa lwoshi

⁷ Eyo myâka cihumbi hano ebà yamâcîkônya, Shetani analîkwa arhenge omu mpamikwa yâge,

⁸ agend'ishumika amashanja gabà oku marhwêrhwè anni g'igulu, Gogi na Magogi§, ajè abashûbûza mpu bajè oku bîrha. Kwo bali banji ak'omushenyi gw'omu nyanja.

⁹ Banacisôkera omu cihugo coshi, bagorha olugerêro lw'abimâna na cirya cishagala cirhona bwenêne*; ci omuliro gwamanuka emalunga, gwabasingônola.

¹⁰ Naye Shetani, erya Ndyâlya yakazâg'ibashumika, âjugucirwa omu cîna c'omuliro n'ecibiriti, ahangamwo olya w'eciryanyi bo na liryâla irumbi mpu mulêbi. Omwôla mwo bayôrha balibukira bwacà bwayira omu myâka n'emyâka.

Olubanja luzinda

¹¹ Okubundi nanacibona entebe nnene nyêru-nyêru, n'owali oyitamîrekwo. Amalunga bo n'igulu, erhi bamurhimbakwo amasû, bayâka, na ntâye wacimanyire aha bagerîre.

¹² Obwo nanacibona abâfire, abakulu n'abarho, erhi bayimanzire embere z'entebe. Ebitabu† byâbungûlwa; babungûla n'ecindi citabu, co citabu c'obuzîne. Abâfire banacitwîrwa olubanja,

§ 20:8 20, 8 Eze 7, 2; 38, 2. * 20:9 20, 9 ecishagala cirhona bwenêne ye Yeruzalemu, lwo lwîganyo lw'Ekleziya. † 20:12 20, 12 Ebitabu biyandisirwemwo ebijiro by'abantu boshi.

ngasi muguma nka kulya ebijiro byâge bi-nakwânîne, nk'oku ebitabu byânali bidesire.

¹³ Enyanja yalêrha abafû bayirimwo, Walufû n'Okuzimu balîka abafû bâbo, na ngasi muguma atwîrwa olubanja nk'oku ebijiro byâge byânali bikwânîne,

¹⁴ Okuhandi Walufû n'Okuzimu bakwêbwa omu cîna c'omuliro. Eco cîna c'omuliro lwo lufû lwa kabiri olwo.

¹⁵ Na ngasi yêshi orhâli muyandike omu citabu c'obuzîne, bâmukwêba omu Cîna n'omuliro.

21

¹ Okubundi nanacibona *amalunga mahyâhya n'igulu lihyâhya*, bulya amalunga marhanzi n'igulu lirhanzi byahirigisire, n'enyanja ntâyo ecihali.

² Nabona Ecishagala citagatîfu, Yeruzalemu muhyâhya, camanuka emalunga, emwa Nyamuzinda, erhi ciyambîrhe nka muhya odwîrhe alinga îba.

³ Nayumva n'izû linene lyarhenga ebwa ntebe, lyaderha, erhi: «Alagi ecirâlo ca Nyamuzinda bo n'abantu: akolaga ahanda haguma nabo, babè lubaga lwâge, naye Nyamuzinda yêne abè haguma nabo*».

⁴ *Ahôrholâ ngasi mulenge gubali omu masû: olufû ntâlwo lwacihabè; emishîbo n'endûlû n'amababale birhakacihabà bundi; bulya okwâlî burhanzi kwahwîre.*

* **21:3 21, 3** Endagâno mpyâhya y'ensiku n'amango: Yer 31, 31-34; cirâlo ca nyamuzinda haguma n'abantu Eze 37, 24-28; Ywn 1, 14: «Luderho acijizîre muntu anabêra muli rhwe.»

⁵ Okuhandi olya wali otamîre oku ntebe aderha, erhi: «Loli oku byoshi namabijira bihyâhya». Ashubirira, erhi: «Yandika oku ebi binwa birhali bya bunywesi, biri by'okuli».

⁶ Ashub'imbwîra, erhi: «Hoshi aho! Nie Alfa, nie na Omega, nie Murhondêro, nie na Buzinda. Ogwêrhwe n'enyôrha namuhà oku iriba ly'amîshi g'obuzîne, buzira ngulo.

⁷ Owâhime, omwanya gwâge gw'ogu: namubêra Nyamuzinda, naye abè mugala wâni.

⁸ Nabo abwôba, ababulabuyêmêre, abarhankakwirirwa, ebishumûsi n'abahushi, abalozi n'abagashâniza ebiremwa, na ngasi babêshi boshi, ogwâbo mwanya omu cîna c'engulumira y'omuliro n'ey'ecibiriti guli: olwo lwo lufû lwa kabiri».

⁹ Okubundi Malahika muguma muli balyâla nda bâli bagwêrhe rhulya rhubêhè nda rhuyunjwîre mahanya nda ayisha, anganîza, ambwîra, erhi: «Yisha nkuyêreke Omuhya, omugoli w'Omwâna-buzi».

¹⁰ Anacingurumana, andengereza oku ntongo ndîrî nnênênè, anyêreka Ecishagala citagâtifu, Yeruzalemu, erhi camanuka emalunga, emwa Nyamuzinda,

¹¹ n'erhi ciyunjwîre irenge lya Nyamuzinda. Càli cidwîrhe calangashana nk'ibuye lya ngulo ndârhi, ak'enjuma ya yaspidi, yo egeramwo amasù.

¹² Ecôgo c'eco cishagala ciri cinênênè na cirîrî; cigwêrhe mihango ikumi n'ibiri, n'eyo mihango erhi erimwo Bamalahika ikumi na babiri; amazîno gàli gayandisirwe kuli eyo mihango,

galyâla mazîno ikumi n'abiri g'amûko ga bene-Israheli†.

¹³ Ebushoshôkero bw'izûba, mihango isharhu; emwênè, mihango isharhu; emukondwè, mihango isharhu; ebuzikiro, mihango isharhu.

¹⁴ Ecôgo c'olwo lugo cidêkerîre kuli mabuye ikumi n'abiri, na kuli ago mabuye kuli amazîno ikumi n'abiri g'entumwa ikumi n'ibiri z'Omwâna-buzi.

¹⁵ Owakâg'inganîza àli afumbasire olusheke lw'amasholo, mpu ageremwo ecishagala, n'emihango yaco n'ecôgo.

¹⁶ Eco cishagala enyunda zâco oku ziri ini ziyumânîne: obulî bwâco buyumânîne n'obugali bwâco. Anacigera ecishagala na lulya lusheke: ashanga ciri ca stadi bihumbi ikumi na bibiri. Obulî bwâco n'obugali n'oburherema bwâco biyumânîne.

¹⁷ Agera n'ecôgo: ashanga gali makoro igana na makumi anni n'anni -Lugero lwa bantu olwo Malahika ageragamwo.-

¹⁸ Eco côgo càli ciyûbake n'amabuye ga yaspidi, n'olugo lwàli lwa masholo gône-gône, gashushire n'enshangabuye yageramwo amasù.

¹⁹ Amabuye ecôgo c'olwo lugo càli cidêkerirekwo gàli minjinjà na ga ngulo ndârhi: ibuye lirhanzi lyàli lya yaspidi; elya kabiri lyàli lya zafiri; elya kasharhu lyàli lya kaledoni; elya kani lyàli lya sumarado;

²⁰ Elya karhanu lyàli lya sadonidi; elya kalindarhu lyàli lya sadiyo; elya kali-nda lyàli lya

† 21:12 21, 12 Amûko ikumi n'abiri ga Bene-Israheli: lolà Maf 7, 5-8.

krizoliti; elya kali-munâni lyàli lya berulo; elya kali-mwenda lyàli lya topazi; elya kali-ikumi lyàli lya krizoprazi; elya kali-ikumi na liguma lyàli lya byasinti; elya kali-ikumi na kabiri lyàli ly'ametusta.

²¹ Nazo enyumvi ikumi n'ibiri gâli magerha ikumi n'abiri, na ngasi lumvi lwâli lw'igerha lyâgolyâgo. Engo y'eco cishagala yali ya masholo gône-gône gakazàg'igeramwo amasù nka nshangabuye.

²² Ntabonaga muli aka-Nyamuzinda; bulya Nyakasane, Nyamuzinda Nn'amahanga goshi bo n'Omwâna-buzi, ko na ka-Nyamuzinda kamwo.

²³ Eco cishagala ntabulagîre bw'izûba nîsi erhi bw'omwêzi byacimolekera, bulya irenge lya Nyamuzinda bwo bulangashane bwâco, n'Omwâna-buzi ko kamole kâco.

²⁴ Amashanja gayish'ilambagira omu bulangashane bwâco, n'abâmi b'igulu bayish'ilerhamwo obuhirhi bwâbo.

²⁵ Enyumvi zâco zirhakayigalwa mûshi, -bulyâla ntâ budufu bwâbamwo.

²⁶ Mwo bakaz'iyish'ihikiza obuhirhi n'obukuze bw'amashanja.

²⁷ Murhakajà cihemusire, murhakalabarha muntu okola ebibî erhi oderha obunywesi, ci balya bayandisirwe omu citabu c'obuzîne c'Omwâna-buzi bônene.

22

¹ Okubundi anacinyêreka olwîshi lulimwo amîshi g'obuzîne, erhi lushôngwîre lunadwîrhe lwageramwo amasù nka nshangabuye; mwo

lwakazâg'irhenga omu ntebe ya Nyamuzinda n'Omwâna-buzi.

² Omu kâgarhî k'engo, omu mabunda g'olwîshi gombi, muli emirhi y'obuzîne eyânakwo amalehe kal'ikumi na kabiri, ngasi mwêzi na malehe. Ebyâsi by'eyo mirhi biri bya kukaz'ibuka abapagani.

³ Ntâ kucihehêrera bundi. Entebe ya Nyamuzinda n'Omwâna-buzi yânagwîkwe muli eco cishagala, na bambali ba Nyamuzinda bakâmuharâmya;

⁴ banabone obusù bwâge, n'izîno lyâge libajè emalanga.

⁵ Obudufu ntâbwo bwacihabè, na ntâ bulagîrire bacîbone bw'obulangashane bw'akamole nîsi erhi bw'izûba, bulya Nyakasane Nyamuzinda ye wayish'ikabamolekera, banayish'iyîma omu myâka n'emyâka.

⁶ Anacishub'imbwîra, erhi: «Ebi binwa birhali bya bunywesi, biri by'okuli; Nyakasane Nyamuzinda okaz'ibwîriza abalêbi ye warhumaga Malahika wâge mpu ayêreke abambali ebiri hôfi h'okubà.

⁷ Nêci, nie oyo nyishire, ndi bûhena! Iragi lyâge owalanga ebinwa by'obulêbi biri muli eci citabu!»

⁸ Niene Yowane, nie nayumvagya nanabona okwo. Erhi mbà namâyumva namanabona, nacîkwêba aha magulu g'olya Malahika wanyêrekaga ebyo nti muharâmye.

⁹ Ci ambwîra, erhi; «Omanyè wankajira ntyo! Nâni ndi mushizi akâwe, n'aka bene winyu b'abalêbi, n'aka balya boshi balanga ebinwa by'obulêbi buli muli eci citabu. Oharâmye Nya-

muzinda erhi ye».

¹⁰ Ashub'imbwîra, erhi: «Omanyeye wankahamika ebinwa by'obulêbi bw'eci citabu; bulya amango gakola gali hôfi.

¹¹ «Olyâlyanya ashub'ikâlyâlyanya, n'ohemusire ashub'ikâhemuka; oli mushinganyanya ashub'ikâshinganyanya, n'omwimâna ashub'ikâjira ebimâna.»

¹² «Nêci, nioyo nyishire, ndi bûhena! Ndwîrhe oluhembo nahembamwo ngasi muguma nk'oku ebijiro byâge binashingânîne.»

¹³ «Nie Alfa, nie na Omega; nie Murhanzi, nie na Muzinda; nie Murhòndêro, nie na Buzinda*.»

¹⁴ «Iragi lyâbo abashuka emyambalo yâbo, lyo balya oku murhi gw'obuzîne, bahîrwe oluhyâ, banagerere omu mihango, bajè omu lugo.

¹⁵ «Embuga orhubwa, abalozi, abahushi, ebishumûsi, abagashâniza ebiremwa, na ngasi basîma okubêsha!»

III. Ishwinjiro ly'ebinwa

¹⁶ Niene Yezu nie narhumaga Malahika wâni nti ammubwîre ebyo binwa biyêrekîre ezo Ekleziya. Niono ndi muzî ndi na bûko bwa Daudi; nie nyenyêzi y'esêzi yalangashana.

¹⁷ Mûka n'Omuhyâ† badesire, mpu: «Yisha!» Oyumvîrhe naye aderhe, erhi: «Yisha!» N'oli nyôrha ayishe, n'olonzize ayanke amîshi g'obuzîne buzira kugagula.

¹⁸ Nâni mbwîzirage ngasi yêshi oyumvîrhe ebinwa by'obulêbi buli muli eci citabu,

* 22:13 22, 13 Omuntu, ciru byankabà kurhi, arhankahanza Nyamuzinda okuyunjuza emihigo yâge. † 22:17 22, 17 Ekleziya ye Muhyâ wa Kristu.

nti owabiyûshûlakwo ebindi, Nyamuzinda anamuhâlûlirakwo amahanya gayandisirwe muli eci citabu.

¹⁹ N'owatwa oku binwa biri muli eci citabu c'obulêbi, Nyamuzinda anamutwa ogwâge mwanya gw'oku murhi gw'obuzîne n'ogw'omu Cishagala citagatîfu biyandisirwe muli eci Citabu.

²⁰ Omuhamîrizi w'ebi binwa adesire, erhi: «Nêci, nyishire, ndi bûhena!» Nêci mâshi! Oyîshe, Yâgirwa Yezu!

²¹ Enshôkano ya Nyakasane Yezu ebè ninyu mweshi! Amen!

BIBLIYA NTAGATIFU OMU MASHI
The Holy Bible in the Shi language of the Democratic
Republic of the Congo: Bibliya Ntagatifu omu mashi
(Bible with Deuterocanon)
La Sainte Bible en langue shi de la République
démocratique du Congo

copyright © 2024 BUKAVU Mashi and other Kivu Languages Bible

Language: Mashi (Shi)

Contributor: BUKAVU Mashi and other Kivu Languages Bible

Bibliya aha nfune ajage n'emurhima n'omu bijiro

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Jul 2025 from source files dated 2 Jul 2025

32d7d8c6-4f1f-556c-bf3d-9ed771bbfd1e